Орган Руського Народного Союза в Америці

СВОБОДА

SWOBODA

РІК XVIII. НЮ ЙОРК, Н. Й. ЧЕТВЕР, 8. ГРУДНЯ, 1910. ЧИСЛО 49

VOL. XVIII. NEW YORK, N. Y., THURSDAY, DECEMBER 8, 1910. No. 49.

ПРАЩАНЄ
Ексцеленції Андрея Шептицького.

В минувший четвер, дня 1-го грудня б. р. з'їхало ся численно наше руське духовеньство і урядило в честь від'їзджаючого Митрополита пращальний вечер. Пращальне слово виголосив Преосьв. Владика Кир Сотер Ортиньский в імени своїм і в імени сьвященьства. В імени самого духовеньства мав гарну промову нюйорський парох о. Підгорецький. Ексц. Митрополит відповів разомна обі промови, а в своїй відповіди зазначив, що сей пращальний вечер, як взагалі цілий його тримісячний побут в Америці, належить до найприємнійших хвиль його житя і що заінтересував ся незвичайно житєм Русинів так в Злучених Державах як в Канаді. Висловив притім надію, що в короткім часі знова побачимо ся. При кінци сього торжества вручило духовеньство від себе на спомин свому дорогому Гостеви дуже хорошу грамоту, намальовану артистично на перґаміні п. Цурковським. Ексц. Митрополит тішив ся видимо тим подарком і подивляв роботу і совісне викінченє сеї грамоти.

О год. 8-ій вечер слідуючого дня відбуло ся пращанє Ексц. Шептицького в церкві джерзисітській. В церковних дверях говорив до Ексц. Митрополита місцевий парох, о. Улицький. По сїй промові увійшов Ексцеленция в церков і в асисті кількох сьвящеників відправив короткий молебень. Весь той час сьпівав, відомий зі своєї слави хор джерзисітський під батутою незрівнаного і совісного диріґента, п. А. Ґели.

По молебні вийшов Ексц. Митрополит на хорошо приладжений трон і звідти промовив до зібраного народу. А було до кого говорити, бо ціла церков була буквально набита людьми. Були свої, були й чужі. Між чужинцями бачили ми кількох американських адвокатів (лоєрів), котрі в розмові зі своїми руськими знакомими не могли начудувати ся нашому гарному обрядови і прекрасному сьпівови. Подивляли вони також кремезну стать галицького князя руської церкви і дуже жалували, що не могли зрозуміти його милозвучної бесіди. А сей великий церковний достойник говорив справдї велику проповідь. Промовляв до серця так щиро і так популярно, що й мала дитина могла легко зрозуміти зміст та поодинокі слова незвичайного проповідника.

До сеї гарної проповіди дострої ся гарно й місцевий душпастир, котрий дякував Ексцеленції за прекрасну науку і пращав його іменем своїх прихожан. Пращальне слово о. Улицького було теж популярне, а було видно, що говорили не тільки його уста, але і серце.

Тут ще треба згадати, що одно з місцевих товариств виступило під час цілого торжества в повній параді. Всї члени стануди з горіючими сьвічками вздовж цілої церкви в двох тісних рядах, а на самім переді маяли око два хороші прапори: руський і американський. Пізнє се товариство пригадувало колишнїх славних козаків-запорожців, що за свою віру і народність начиняли собою широкі та глубокі могили... Побіч тетрапода і коло обох бічних престолів уставив ся рядами цьвіт джерзисітської України, гордощі і надія місцевих руських батьків. Дівчатка прибрані на біло, хлопчики на чорно. Символ непорочности, радости і символ жалоби, смутку. Чи так воно справдї було?... Може й так, бо всї присутні раділи своїм дорогим гостем, а рівночасно сумували під безпосереднім вражінєм пращальних слів архиєрея: „Може ми вже в тім житю не побачимо ся, але я буду просити Бога, а й ви також просіть, щоби ми всї зійшли ся в будучім, ліпшім від туземного, житю. Там вже ми будемо жити вічно і ніколи не розлучимо ся".

По церковнім торжестві запрошено Ексц. Митрополита до церковної салї, бо тут хотїла його попращати місцева руська громада. Діточий хор засьпівав звінкими голосами „Молитву" Лисенка, а відтак залунали звуки мішаного хору, що сьпівав чудову „Кантату" Січинського.

З посеред спорої громадки веселих діточок вийшла з великою, прегарною китицею рож 11-лїтна дівчинка, Юлія Підлипчак. Станула скромно перед лицем архипастиря і тремтячим діточим голосом віддеклямувала понизший стишок, уложений принагідно п. Т. Яворським.

ВИТАЙ — ПРОЩАЙ!...

Веселий час для всїх нас нинї
І радість всїм нам дуже велика,
Бо загостив тут в нашу сьвятиню
Достойний гість наш, Князь і Владика.

Тож ми витаєм Тебе, достойний,
Всї дїти бідні країни чужої;
Серденька наші Тобі в дар складаєм,
Вірність Вкраїнї та церковцї своїй.

Сі цьвіти красні прийми Ти ласкаво,
Щоб в Тебе память про нас непогасла;
І ми мем цвисти, хотяй і помало,
Пок' не розцвитем ся, як та рожа красна.

Ми розцвитем ся у повнім розцьвітї
І слава наша розійдесь повсюду.
Та доки жити будем на сїм сьвітї,
То лиш Вкраїнї і свойому люду.

Тепер ми в слезах Тебе всї прощаєм,
І ласк від Бога щиро Ти желаєм:
Добрим нас словом все згадуй, Владико,
І благослови люд свій в сю хвилю велику.

Скінчивши сей вірш, підступила маленька Юлія до Митрополита і вручила йому з глубоким поклоном згадану китицю чудових рож. Ексцеленция був видимо зворушений. Подякував сердечно за виголошену стихотворну промову, вручив дївчинцї на памятку хороший образок і поблагословив її.

Перед витаного, а заразом пращаного архиєрея виступив п. К. Кирчів і в імени цїлої руської парохії виголосив довшу промову. В тій промові, побіч сердечних слів повитаня і прощаня, бренїла сумна нотка ніби жалю, ніби скарги на тих ворогів нашої церкви, котрі вкрутили сь під еґідою батюшки-царя поміж спокійних людий і нанесли їм стільки всякого горя. „Ексцеленціє! — говорив палко розжалений бесідник — колиб сї німі мури нашої церкви уміли говорити, вони сказалиби Вам далеко більше, ніж я. Кілько тут було сліз, кілько проклонів, кілько наруги та зневаги! Тут і кров текла з тих людий, що захищали свою прадїдну віру і обряд"!

Ексц. Митрополит вислухав уважно сеї цікавої бесіди, подякував сердечно за привіт і пращанє та приобіцяв, що ніколи не забуде подбати там, де потрібно, про права руської церкви в Америцї.

По сїм обдарував достойний Гість усї дїти і всїх членів хору хорошими образками, розмовляв свобідно з усїми Русинами, а відтак розпрощав ся в останнє і опустив пороги гостинної руської громади.

В суботу о 12-ій годинї в полудне заколисали ся води широкої ню-йоркської пристани і унесли з собою дорогого Гостя з далекої нашої вітчини. Чи побачимо його коли в живих? — Бог вість...

Ексц. Митрополит від'їхав одним з найбільших пароплавів „White Star Line". Імя сього величезного парохода „Celtic". При самім від'їздї було кількох сьвящеників та кількох сьвітських людий, а між ними секретар австрийського конзуляту, п. Ал. Ґрау-Вапдмаєр. Ніяких промов, ніякої паради. Скромно, але щиро.

Кінчаючи нашу статю, позволимо собі в імени всїх тих людий, що уміють цїнити достойників та меценатів руського народу, кликнути на вздогін нашому бувшому Гостеви: Їдь, Владико, під ласкавою опікою Всевишнього через море і сушу аж там, де за Тобою банують і Тебе нетерпеливо вижидають. Вертай щасливо до нашої любої вітчини, поміж наших щирих, необлудних людий і труди ся для повіреного Тобі стада і для великого руського народа многі а многі лїта!

Карягідне недбальство.

Є у нас богато людий, котрі думають, що редакція „Свободи" має занимати ся не самою часописею, але усякими приватними кореспонденціями. Лучають ся навіть і такі одиницї, котрі пишуть на адресу редактора обиджаючі листи і грозять всїми можливими карами за те, що якесь там число нашої ґазети не дійшло на їх адресу. Ті люди не знають, що редактор за такі річи не відповідає, бо до сьої справи є призначена осібна людина, котра веде цїлий адресар і називаєть ся експедитором. Алеж бо і сей нещасний експедитор не може собі дати ради з надходячими що дня письмами і тому був приневолений відкликати ся до своїх „дописувателів" з відповідною заявою (гляди низше), в якій просить всїх разом і кождого з осібна писати так, як пишуть всї розумні люди.

Завів ся у нас звичай, що місцеві відділи (братства) Р. Н. Союза мають право поміщувати в „Свободі" оголошеня своїх мітинґів. Урядники дотичних братств користають з сього права доволї широко... Один присилає своє повідомленє вже по замкненю числа і наказує „урядово", щоб се оголошенє було безуслівно поміщене в тім таки числї. І щож тодї робити? Хоч бери та розбивай зложені форми, або витягай їх навіть з машини, бо пан урядник догадав ся в послїдній хвилї, що найблизшої недїлї має бути братський мітинґ, а він же в тім братстві „урядує"... Другий урядник присилає своє повідомленє в час, але вистилїзує (уложить) його так, що редактор мусить скликувати осібний мітинґ з усього персоналу „Свободи", щоб відчитати се письмо і догадати ся його змісту. Майже кожде братське оголошенє треба на ново переписувати, а крім того треба бігати з ним до експедитора та до всїх складачів, щоб помогли віднайти або число відділу, або назву братства, або якесь инше пропущене слово. Найбільша біда з відчитуванєм назв поодиноких місцевостий і улиць. Напише сваток яку небудь назву по анґлїйськи — зле, напише по руськи — ще гірше. Хочби ти тріс, так не догадаєш ся, що місцевий урядник мав на думцї... І що шкодить сьому урядникови запитати ся якої розумної людини, як пише ся по анґлїйськи назву його місцевости або назву улицї? Нї! — він за гордий питати ся кого небудь о інформацію і шле своє карягідне писанє до редакції „Свободи", бо там сидять люди, котрих він платить і котрі **повинні** знати, як читають ся його гієроґліфи... А вже крайне недбальство не навчити ся писати без блудів свого власного назвиска. Неодин секретар бачив свій підпис надрукований в часописї кільканайцять разів і мимо того, не хоче підписати ся так, як потрібно. Що може зробити легко маленький школярик, сего не зробить доросла, розумна людина. Справдї, що тільки Русин може бути такий байдужний!...

Над всїми тими братськими оголошенями, що поміщені в теперішнім числї, мордував ся редактор повних три днї і одну ніч. Кількож йому лишило ся часу на редаґованє самої часописи? Чи читачам „Свободи" вистарчать братські оголошеня, чи може бажають вони якогось иншого духового корму?... І чому — питаємо ся — загал читачів має мати страту через несовісність та лїнивство байдужних панів секретарів? Чи ті секретарі не можуть кинути оком на 6-ту сторону „Свободи" і навчити ся звідтам, як укладати форму своїх оголошень? Чи не було би лїпше і кориснїйше, щоб редактор „Свободи", замість слїпати над нечиткими та нестійними оголошенями, написав якусь самостійну працю, з котрої мали би пожиток численні читачі нашої часописи?

Ми просимо всїх, кого се дотичить, щоб вже раз схаменули ся і робили свою роботу по людськи. Ми не думаємо тратити дорогого часу на безкорисну працю і тому заповідаємо, що всякі неможливі до друку письма будемо звертати на адресу надавців. Коли і се не поможе, тодї печататимемо усї оголошеня такими, якими вони до нас приходять. Нехай цїлий сьвіт знає і дивує ся, яких то совісних урядників має славний Р. Н. Союз.

При сїй нагоді повідомляємо, що від тепер кожде поодиноке оголошенє буде містити ся в „Свободї" лиш один раз, а не більше.

До відома всїм шан. Членам, а з осібна всїм пп. Секретарям місцевих відділів Р. Н. Союза.

З огляду на всїлякі непорозуміня та безпідставні нарікання з боку читачів „Свободи", просить ся всїх, зміняючих свої адреси, а особливо пп. місц. Секретарів, щоб побіч нової подавали також свою стару адресу, а крім того число відділу Р. Н. Союза, до котрого член, зміняючий адресу, належить.

З поважанєм
Експедиція „Свободи".

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Повідомляю отсим всїх П. Т. Членів Р. Н. Союза, що з незалежних від мене причин зрікаю ся з нинїшним днем прислугуючого менї права і перестаю бути відвічальним редактором так званої „словенської" Svobod-и.

New York, N. Y. дня 8. грудня 1910.
Осип Стеткевич

ВІД ГОЛОВ. УРЯДУ Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦЇ.
Розмет за місяць Падолист 1910.

Розхід за місяць Падол. с. р. єсть: За померших членів або їх жени і за випадки калїцтва.

В.	59.	Кошевський Григорій	$1000.00
„	80.	Секета Михайло	1000.00
„	7.	Захаріяш Юстин	1000.00
„	13.	Пистун Данько	1000.00
„	113.	Поліовський Филип	1000.00
„	29.	Шура Кузьма	1000.00
„	53.	Федаш Никола	1000.00
„	3.	Жинський Петро	1000.00
„	107.	Стець Іван	1000.00
„	16.	Пех Михайло	800.00
„	93.	Шраґа Верона, ж. Йос.	400.00
„	246.	Длуґош Анна, ж. Антон.	200.00
„	83.	Станьчак Йос. муж Анни	200.00
„	16.	Ловренц Розалія, ж. Гавр.	400.00
„	90.	Флудович Михайло	100.00
„	239.	Квасїнський Михайло	100.00
„	281.	Оклиєвич Данько	200.00
„	110.	Цапяк Іван	200.00
„	116.	Гарадим Василь	100.00
„	217.	Гривняк Сильвестер	100.00
„	190.	Піш Йосиф	100.00
„	65.	Грищенко Василь	100.00
„	4.	Маркович Ксавер	100.00
„	242.	Плавяник Василь	50.00
„	162.	Федор Югас	200.00
„	183.	Бурик Йосиф	200.00
Меньші запомоги ухв. XI. Г. К.			120.00
Разом			$12,670.00
Платня Гол. урядників за Падол.			270.00
Адміністрація Союза за Падолист			211.13
Весь розхід виносить			$13,151.13

Розмет платить 11,522 членів на ціле посмертне (кождий по 1.07 цнт.) і 1539 членів на пів посмертного (кождий по 54 цнт.)

Крім того кождий член платить за орґан „Р. Н. Союза" по 10 центів, на Резервовий Фонд по 5 центів, на Народний Фонд по 1 центї, на Фонд Бідних по 1 центї, на Еміґраційний Фонд по 1 центї.

Член на ціле посмертне платить 1.25 цнт. а на половину посмертного 72 цнт.

Дм. Капітула, гол. предсїд.
А. Шаршонь, гол. касієр
С. Ядловський, гол. секр.

ЕВГЕНІЙ ГРЕБІНКА.

ЧАЙКОВСЬКИЙ

Роман з козацької старини.

З російського переклав

КСЕНОФОНТ КЛИМКОВИЧ.

(Дальше)

— А я тобі от отсим рот заткаю, — говорив Микита, — держи цілко зубами! — І давши й в рот червінець, зачав підувати, приволікаючи: „яка краля!" — Що ти сидиш, братику Олексію, як в полудне сова на березі? Пий, гуляй — я плачу! Бачиш, як весело! Сьпівай пісню, підтягай за мною:

Давай, Варко,
Іще чарку,
І половичу під парку,
Втнем — небо стане жарко!
Ох, моя Тетяна,
Чорнобріва кохана!

У красавиці шинкарки,
В козацької тітки Варки
Є горілка, мід і пиво,
І шинкування на диво!
Ох, моя Тетяна,
Чорнобріва, кохана!

Білогруда і красива
Тетяночка чорнобрива,
Ошпить між козаками,
Як дукат між пятаками!
Ох, моя Тетяна,
Чорнобріва, кохана!

От вам і пісня, гнет від разу зложив, така моя натура козацька — хиль в горлу, пісня з голови а нічого не вчив ся... Ех, братику Олексію, що то булоб із мене, колиб учили, як вашого брата!

Під вечір приїхали ще чоловіка чотири козаків, поминати, як вони казали, покійного писаря, і піднялась страшенна гулянка. Микита кидав золоті і червінці, несерестанно пригощаючи себе по нові, вориав: „Вже тут! вже сів проклятий! От кара Божа!"

— Колиб музику, — сказали козаки: — то-то булаб потіха!...

— Справденна булаб потіха! — додав Микита.

— В мене є бандура; Супоня на тім тижни заставив за фляшку горілки, — говорила шинкарка. — Грайте, коли вмієте.

— Давай! — закричав Микита: — давай її сюди!

— Добре, — говорили козаки, позираючи один на одного, — та хто-ж заграє?

— Хто загра? яка штука! або я мало бачив таких, що грають! Хто хоче, най і грає, тільки-б не я.

— І не я! і не я! і не я! одізвало ся зо всіх боків.

— Оце-б то вийшло на те: є в збанку молоко, та голова не влазить! — сказав Микита. — Чи не вмієш ти Олексію? ти чоловік письменний.

— На гуслях то я трошки терликаю, а на бандурі ніколи не прібував, — одвічав Олексій.

— Пусте! гуслі, бандура, балалайка, свистілка — все одно, все грає, все веселить! Ій Богу, воно все рідня між собою! Грай!

Олексій положив бандуру на коліна, наче гуслі, взяв два-три акорди, і вийшла якась музикальна чепуха, ніби козачок. Козаки прийшли у восторг і пустились навприсядки.

Микита з приятелями гуляли на росташку, зїли годованого кабанця, випили всякої всячини стільки, що ніхто-б і віри не ймив, і по півночи в Микити не осталось ні гроша в кишени. Шинкарка перестала давати горівки і не хотіла брати в застав ні оружя ні коня.

— Чого-ж ти не береш мого добра? моя шабля добра, і кінь добрий: віддам дешево. Бери, дурна бабо!...

— Ти сам дурний, Микито; не можна, так і не беру: кошовий не казав.

— Правда, правда, говорили козаки, — тільки позволь пропивати оружє, то за тиждень на всю Січ останеть ся один пистоль.

— І одним пистолем всіх перебю!... Такі то ви добрі товариші, тягнете руку за бабою... Певне, така моя доля нещасна, жалібно говорив Микита. — Іщеб чарку другу, та й годі... А! стрівайте, стрівайте! а й забув! у тебе, Олексію, є мої гроші?

— Є пять дукатів.

— Хороше; давай їх сюди!

— Не дам.

— Як ти сьмієш не давати йому його грошей? — спитали козаки.

— Він сам не звелів; треба, каже, лишити гостинця куренному.

— Так, так, правда, Олексію! треба поклонити ся старшині, треба... От приятель; ходи сюди я тебе поцілую.

— От ще й що; велика птиця куренний! — сказали козаки.

— І се правда, як подумаєш, — продовжав Микита, — не велика птиця, їй Богу! був простий козак, а тепер куренний; ми вибрали — і став куренний, а був простий козак, як і я, і всі ми. Поживу, то й мене виберуть в куренні. Виберете хлопці?

— Виберемо, виберемо! — закричали козаки.

— Виберіть його зараз, — сказала шинкарка.

— Хорошо, хорошо! зараз. Здоров був наш куренний Микита Прихвостень! гура!...

Козаки кинули шапками в гору; Микита поважно розкланяв ся, подякував за честь, сів на лавку і, взявшись за підбоки, сказав: — Ну, тепер, Олексію, віддавай гроші свому начальству, воно тобі приказує.

— Не віддам, хоч би ти і справді був начальником; проспись — тоді віддам.

— Еге! твердо сказано, характерно. Хлопці, з його путь буде! А ви що там сьмієтесь, баби? думаєте, не віддасть? побачимо. Хлопці станьте біля сього зрадника; так, шаблі геть!...

— Ну, що? тепер віддаш, братику? га?

— Не віддам.

— Не віддаш? — протяжно сказав Микита.

— Чужі, чужі! — закричала Тетяна, вбігаючи в кімнату, — чуєте, скачуть по степу!...

Один козак приложив ухо до стіни і значно сказав:

— Сильно скачуть; певне за ким погоня.

— Я розвідаю, — живо промовила шинкарка, вхопивши зо стіни рушницю! — а ви мовчіте, гасіть огонь.

Огонь загасили; в темноті клапнули курки від рушниць і пистолів, і прошептав один козак: — Скачуть, сильно скачуть; вже чи не Кримці? говорять, що вони збирають ся на гетьманщину. — І все стало тихо, як в гробі. Чиясь мягка рука сильно схватила за руку Олексія, і хтось прошептав йому до уха: — Ходи за мною, я збавлю тебе.

— Хто ходить? — спитав Микита.

— Це я, — одвічала Тетяна, — сидіть тихо; піду провідаю, що діеть ся.

Вона вийшла і вивела за собою Олексія.

Ніч була тиха, немісячна; зьвізди ярко горіли на чистім небі; ледве чутно шумів потік, розбиваючись о встрічні камінці, та часом шелестіла земля, сиплючись з під ніг шинкарки, котра осторожно пробиралась між скелями в гору по стежці. Одалеки на степу чути було глухий топіт. З пів версти йшов Олексій в низь потока; потім вона бистро вискочила на скелю, і майже витащила туди за руку Олексія, розхилила тернівник, сіла на камінь, посадила біля себе здивленого поповича і сказала: — Не бій ся, нічого не бій ся; мені жаль стало тебе, вони-б тебе вбили ні за що; от я і випустила в степ козацьких коней, вони побігають та й прибіжуть сюди, а нашим гулякам страху завдала; вони забули о тобі з перепуду. Сиди тут; як уснуть наші, ми втечемо; твого коня і ще другого я знарошне оставила: я вкраду у Варки мішок дукатів, і ми славно заживемо. Хочеш?

— Добре, втечемо, я тобі за те заплачу, а золота не крадь у тітки; гріх красти.

— Яка вона мені тітка! Твоеї платп я не візьму; не ввесь же вік мені все робити за плату!.. Сиди тихо; після-завтра будемо далеко, у вас, на гетьманщині.

— Ні, я хочу в Січ.

— Зачим тобі в Січ?

— Бачиш, Тетяно, я люблю дівчину богату, знатню, люблю і не можу назвати її своєю; так нехай же пропаде моя голова, коли позволила серцю полюбити нерівню. Поїду в Січ, та може в битві зложу голову під ножем Татарина.

— І ти її любиш?

— Дуже люблю.

— І вона гарна?

— Красша всіх на сьвіті! Я її люблю більш всього, більш свого житя. Коли мені доведеть ся вмерти за неї, я подякую Богови, мені буде весело і вмирати.

— Я-б убила її.

— За що?

— Так, чого вона щаслива, чого мене ніколи ніхто не любив так? Ласили мене як собаку, і як собаку відтручали ногою, коли я навкучилась їм. Олексію, поцілуй мене як сестру; хоть з ласки... Я полюбила тебе з першого погляду; я сьміялась, жартувала, сьпівала перед тобою, — а ти був смутний, навіть не усьміхнув ся на те, від чого реготались другі; навіть не дивив ся на мене, і мені стало встидно самої себе; я була сердита; мені здавалось, я ненавижу тебе, здавалось готова була вбити тебе, а не знаю чого-б не дала, щоб збавити тебе від пяних козаків... Бог з тобою, люби собі другу! і не думай о мені, тільки поцілуй мене... Мені нічю присниться твій образ, твої встидливі очи, лагідні речі, твій поцілуй, і мені стане весело, весело... Поцілуй же мене! Подивися, я плачу, їй Богу плачу!... Ну, от-так, спаси-Бі! Сиди тихо, спи здоровий; козаки просплять ся, — всьо забудуть; вони люде добрі ви поїдете вкупі...

Та й жарко, судорожно обійнявши і поцілувавши Олексія, Тетяна щезла в корчах тернівника.

Якийсь час було чути топіт около балки, потім грімки голоси козаків, що ловили коней, потім кликане: „Го гов, Олексію! де ти? го-гов!"... За тим якась пісня, дзенькот розбитого скла, ще якісь відголоски все тихше і тихше... і Олексій заснув.

Було вже коло полудня, коли він проснувсь; перед ним стояла Тетяна.

— Я прийшла будити тебе, — говорила вона, — і жаль було будити, так хорошо спав ти. Вставай скорійш; Микита і козаки готові їхати в Січ.

— Їхати, так і їхати, — одвічав Олексій.

Микита, побачивши Олексія, дуже врадував ся, козаки дивувались, як він міг пропасти з шинку, буцім крізь землю провалив ся, і предвіщали з його на будуще великого характерника; але й Микита і загально всі не могли розібрати, як міг чоловік витерпіти, не віддать на перепій чужих грошей, і навіть ледве не попав через се в дуже неприємну суперечку.

— Дивне діло для мене баби, — говорив Микита виїзджаючи з балки, — ніхто їх не розбере. Хочеш поцілувати Тетяну — бє по руках, драпає як кітка; а виїзджаєш — не витерпить, в сльози кинеть ся!

Олексій оглянув ся: стоїть Тетяна над балкою, дивить ся їм в слід, і втирає очи білею хустиною.

VII.

Обичаї запорожські дивні! поступки хитрі! а речі і вимисли острі і більше на критику похожі.

Микита Корж.

Зачало вечеріти, коли перед нашими подорожними показала ся кріпость, обведена високим землянним валом, з глибоком ровом докола і палісадом; вал був уставлений гарматами; за валом розходив ся гомін, курились димники, блищав золотий хрест церкви і стреміла висока дзвіниця; з її вікон гляділи гармати на всі чотири боки. „От і Січ-мати!" — сказав Микита; — „і сьвята Покрова", — додали козаки, зняли шапки, перехрестились і вїхали в городську браму. Козаки поїхали кождий в свій курень, а Микита просто до кошового, представлять новобранця.

А що, пізнав ти Зборовського? — питав Микити ідучи від кошового до куреня.

— Як не пізнати! Він той сам Стрижка, з котрим нераз ми гуляли в київській бурсї. Я вже хотів признать ся, така в йому повага!...

— Важна фігура, справдешний кошовий! усім говорить: „здоров, братику", буцім простий козак, та так скаже „братику", наче тумака дасть, тільки кланяєш ся — справдешний начальник.

— Я думав, він пізнає мене.

— Мовчи, братику, він пізнав тебе; отсе я зараз покмітив, та тільки собі на умі: певне так треба. Правду говорить пісня:

Тільки Бог сьвятий знає,
Що кошовий думає-гадає!...

— А от ми вже близько нашого Поповичівського куреня. Чи є в тебе в кишени шеляг?

— Більше є.

— Я не питаю: більше, а чи є шеляг?

— Найдеть ся.

— Ну, так ввійдемо в курінь; незабаром стануть вечеряти.

Курінь була одна величезна кімната, ніби велика деревяна шопа, без перестінок, без переділок, що могла вмістити в собі більш пяти або шести сот чоловіка; кругом, під стінами куреня були поставлені чисті деревляні столи; докола їх лавки, передний угол був заставлений іконами в богатих золотих і срібних рамах, оздоблених дорогими камінцями; перед іконами горіли лямпи і висіло велике срібне церковне панікадило; з кілька десятків воскових сьвічок ярко горіли в ньому і, відбиваючись на блискучих рамах образів, осьвічали ввесь курінь. Під образами, за столом, на першому місци сидів курінний отаман.

Коли Микита з Олексієм увійшли в курінь, козаки вже зібрались на вечерю і купою стояли серед кімнати, голосно розмовляючи, хто об чім попало. На силу пропхались вони до отамана поміж козаками, котрі, не радо вступаючись на бік від щодрих товчків Микити, розмовляли дальш, навіть не звертаючи уваги на те, хто їх штовхає.

— Здоров, братику! — сказав Микита, кланяючись в пояс отаманови; Олексій теж зробив так.

— Здорові, панове-молодці! Чим Бог обрадував?

— От кошовий прислав у твій курінь нового козака.

— Рад... Ти, братику, віруєш в Христа?

— Вірую.

— А що тобі казав кошовий?

— Поважати старших, бити Ляхів-католиків і бісурманів.

— Добре.

— Говорив: стояти до смерти за громаду і сьвяту віру; нічого не мати свого, кромі оружя; не женити ся.

— Добре, добре! І ти згодив ся?

— Згодив ся, батьку.

— А ще що?

— А після сказав: ти єси попович, так і йди в Поповичівський курінь; там же й козаків тепер не стає.

— Правда, нема в мене тепер і чотирох сотень повних; богато осталось в Криму, царство їм небесне!... А що був за курінь з місяць назад, словно улий!... Ну, перехрестись-же перед образами; та й оставай ся в нашім товаристві.

Між тим курінні кухарі заставили столи деревляними коритами з горячою кашею, і такими-ж барилками з вином і медом, на котрих висіли деревлянні ківші з кручковатими ручками — ті ківші називались на Січи „михайликами", — розносили хліб і рибу, дбаючи на те, щоб вона була обернена головою до отамана; принесли на чистій довгій дошці величанського осетра, поставили його на стябло (узвишє) перед отаманом і, зложивши на грудях руки, низько поклонились, мовлячи:

— Батьку, вечеря на столї!

— Спасибі, молодці, — сказав отаман, встав, поправив сиві вуси, випростував ся, виріс, і голосно зачав: Во імя Отця, і Сина і Сьвятого Духа...

— Амінь! — відгукнуло в курени, і все побожно замовкло.

Курінний виразно прочитав коротку молитву, перехрестив ся і сів за стіл. Се був знак до вечері: в мінуту козаки посідали за столи, де хто попав, пійшли по руках михайлики, піднялись речі, гомін, сьміх.

— Та в вас на Січи їдять чисто, харно, а як смачно, хотьби й гетьманови! — говорив Олексій свому товаришеви Микиті, — одно тільки дивно...

— Знаю, — одвічав Микита, — що ми їмо з корит? правда?

— Правда.

— Слухай-ко нашу приповідку; ви їсте з блюда та худо, а ми з корита до сита...

— Дурні-ж наші гетьманці! вони переймають у Запорожя тільки дурне, а на хороше не дивлять ся.

— Люблю за правду; видко, що буде козак. Випємо ще по михайлику!

Під кінець вечері кухарі зійшли ся в купку серед куреня; отаман встав, за ним усі козаки, прочитав молитву, поклонив ся образам, і всі козаки теж: потім козаки поклонились отаманови, розкланялись між собою, і віддали по поклонови кухарям, мовлячи: „Спасибі', братики, що нагодували!"

— Отсе длячого? — спитав Олексій Микиту.

— Така поведенція, в політики. Вони такі-ж козаки, лицарі, як і другі: за що-ж вони нам служили? От ми їх і поважаєм.

Після вечері курінний підійшов до деревляного ящика, що стояв на скремішнім столї, кинув в нього шеляг, і вийшов з куреня; козаки робили те-ж.

— Кинь свій шеляг, — сказав Микита Олексієви, — завтра за сї гроші кухарі куплять припасів і зварять нам обід і вечерю.

— Дивні обичаї! — думав Олексій, виходячи з куреня.

А навкруги куреня вже греміли пісні, дзвеніли бандури; хто розказував страшної або небилиці, хто про удалий напад, хто вдирав тропака... А молодий місяць, срібним серпом сходячи з за високої дзвінниці, наводив лагідне, дріжуще сьвітло на отсі розмаїті групи.

VIII.

Прочнувшись на другий день рано, Олексій Попович помітив в курени незвичайний рух: козаки чим швидче одягались, брали оружє і квапно виходили. Коло церкви чути було глухий гриміт.

— Кличуть на раду, — сказав Микита, — ходім!

— Ходім, — одвічав Олексій. — Чого-ж нас кличуть?

— Прийдемо, так почуємо. Може похід куди, або що инше. Хто його знає!

Площадь перед церквою Покрови кипіла народом; біля стовпа, серед площади, стояв довбиш і бив у кітли. В розтворених церковних дверях видко було сьвящеників і дяконів в повних ризах. І от задзвонили дзвони, заблищали пірначі, бунчуки, зашуміли військові хоругви, хиляючись до землї — явив ся кошовий отаман. Сьвященики вийшли до нього з хрестами, народ привитав голосним: „Гура!" Кошовий був одягнений, як простий козак; в зеленім суконнім кунтуши з відкиданими рукавами, в червоних чоботях і невеличкій, круглій шапочці-кабардинці, обшитій на вхрест ґалонами; тільки булава обсипана дорогоцінними каменями та три діяментові ґузики на кунтуши, за вбільшки з добру вишню, відзначали його від рядового Запорожця, між тим як ше живе: инший чоловік живе на ньочервоних жупанах, оздоблених сріблом і золотом.

Кошовий поцілував хрест, вийшов на узвишене місце, нарошно для него приготовлене, і відкривши свою бриту голову, поклонив ся народови.

— Здоров, батьку! — закричав народ і втих.

(Дальше буде).

Про те, як один хлопець оповідав казку та не скінчив її

Казка Яна Карафіята.

Старий жук оповідав своїм жученятам: — Один хлопець ішов із школи, другий ішов на пастовень по траву, третий ішов до ліса по гриби, а четвертий нікуди не йшов. Сукав татови волоки і пішов лише пробігти ся.

Зійшли ся вони коло цегольні саме тоді, як почала ся буря і линув дощ, як з відра. Мусїли сховати ся до цегольні. Вона була порожня. Був там лише один заяць, тай того вони сполохали. Мусів йому кожух таки добре змокнути, а проте волів іти на дощ, ніж зоставати ся з такими хлопцями під одною стріхою.

Дощ довго не переставав і сукач промовив:

— Я вам щось розповім.

— Кажи, але тільки правду.

— А вжеж правду. Було тее тоді, як зайці вибирали ся в чужу країну. Зібрало ся їх більше, ніж саранн.

— Що ти говориш, та то-ж неможливо.

— Чому неможливо! Всюди все було укрите самими зайцями, сунули вони вперед як ріка, та що там ріка, як велике море. Собаки їх бояли ся й ховали ся. А як одна вскочила між них, то пропала.

— Але що бо ти говориш: собака пропала між зайцями.

— А чому-ж би й ні. Заяча течія потягла її і вона хоч і нехотячи, мусіла бігти з ними. Що може зробити одна собака, коли зайців більше ніж саранн? Зпочатку собака бігла по собачому, але зайці без перестанку стрибали їй на спину. Щож вона тоді зробила? Почала стрибати й собі, як заяць.

— Але що нам оповідаєш?! Та тож зовсім неправда.

— Почекайте бо, що то ще почуєте. Приплутала ся до тих зайців коза. З початку вона прихала та по них скакала і брала їх на роги, але врешті мусіла йти з ними. Що здолає зробити коза рогата, коли зайців у сто тисяч разів більше, ніж у неї волосин на тілі! Зпочатку вона бігла по козиному, але зайці все скакали їй на спину. Що вона тоді зробила? Почала скакати за ними по заячому.

— Сто вже розказуєш! Ніколи коза не буде скакати так, як заяць.

— Чому не буде! Як прийдеть ся козі зле, то буде таке робити, чого й зроду не робила. Однак почекайте, що далї почуєте.

— Ні звідки, ні звідти з'явив ся перед зайцями лев. Не сподобало ся йому, що вони вибирають ся. Він заревів так, як тільки реве розлютований лев, що аж все птацтво від переляку сьпівати перестало. Потім ускочив між зайців і почав їх розривати цїлими десятками, та навіть сотпями і ще більше. Але все надходили нові й нові лави зайців. Лев нарешті так втомив ся од того, що вже не міг нічого вдіяти. Зайці його потягли за собою і він мусів іти за ними.

— Ні, отсе вже неправда. Лев ніколи не дасть ся, щоб його зайці вели.

— Як би то й не дав ся. Король може лише тоді наказувати, як зайці хотять слухатись. Але як лев один, а зайців мілїони, і вони ні на що не дивлять ся, нічого не слухають, нічого не чують і ні на що не зважають, тілько хотять іти далї, то нема на сьвіті такого лева, щоб його зайці не повели як овечку. Отож лев і йшов за ними, як овечка. Ще зпочатку, то біг по левячому, але зайці плигали тай плигали йому на спину. Щож він мав робити? Почав і собі плигати, як заяць.

— Але хтоб-то слухав таке! То вже зовсім неправда, — гукнув той хлопець, що йшов із школи, а за ним і той, що йшов по траву, і обидва вибігли з цегольні, бо дощ перестав іти і сонце знов сьвітило. В цегольні зостав ся сукач і той, що йшов по гриби.

— Чи то ще буде довге?

— О! та я-ж тілько ще почав.

— Та я не можу того дослухати до кінця, бо доки дослухаю, то всї гриби визбирають в лїсі.

Зостав ся сукач сам, то й не доказав казки до кінця! Отож і ми мусимо лишити її недоказану.

Жученята слухали і казка їм сподобалась, але їм не сподобалось те, що вона не скінчена.

— Таточку, вжеб то вони таки мусіли зачекати, поки він скінчить казку.

— А вжеж. Але той, що йшов із школи, мав на обід лише шматок хліба і вже зголоднів, а ті двоє мусіли йти за своїми справами.

— Але то шкода. Так ми й не знаємо, як то скінчило ся.

— Я думаю, що той сукач і сам не знав. Люди часто почнуть що небудь і не вміють скінчити.

Алеж бо, таточку, хтось же таки знає, як воно скінчило ся. Чого ті зайці вибирали ся? Тай куди вибирали ся?

— Ну, в казках то не все вже витлумачуеть ся. Кождий мусить сам догадати ся.

Переклала з чеської мови

ЯКИМИ НАМ БУТИ?

Як раз минає 25 літ, як перші наші руські поселенці, Лемки, зорґанізували ся в одну парохіяльну громаду в місточку Шенандоа, Па. Першим ділом, першою ідеєю тих руських поселенців на земли американській було піддержати християнського духа т. є. руський гр.-кат. обряд, про що свідчить і сей факт, що вже в 1885 р. спроваджено до Шенандоа, Па. свого руського сьвященика в особі о. Івана Волянського.

Тодішні часи і тодішне положенє наших поселенців були дуже незавидні. Американський промисл не був тоді розвинений так, як тепер, а через те тяжко було дістати роботу, і нашому робітникови лучало ся много разів примирати з голоду на чужині. Як вже, бувало, дірветь ся наш робітник до якого „джябу“, то держить ся його мов репях кожуха. Потому прибували й инші еміґранти, і кождий шукав кусника хліба: Щоб дістати який-такий заробіток, треба було набігати ся аж до утоми; треба було лазити, просити, навкучувати всім працьодавцям та всіляким „босам“, а нераз і заплатити солоно за одержаний „джяб“. Коли чоловік заробив на тиждень 6 долярів — то се вже була дуже добра „пейда“. Кілько при тім наші бідні людиска натерпіли ся; яку наругу і тілесні побої мусіли вони переносити від „культурних“ Американців — сього вже і на воловій шкірі не списав би... Се тямлять дуже добре ті наші „камінярі“, котрі промощували твердий каменистий шлях для теперішних наших еміґрантів.

А днесь?.. Днесь вже инакше. Кілько то кораблів переплило широкий океан від 1885 року! Кілько наших еміґрантів висадили сі кораблі на землю Вашінґтона за послідних кільканайцять літ?!..

Еміґраційна струя поплила широким руслом. Тисячі людий кидають річно свою стару вітчину і їдуть в новий сьвіт шукати своєї долі. Молоді „ґрінори“ навідують ся до „своїх“ американських краянів і шукають у них... протекції. „Свої“ приймають прибувших еміґрантів з отвертими раменами: приміщують їх по своїх тісних норах, годують, приодівають, шукають і вишукують їм роботу, захищають їх перед всякими [illegible], ведуть з собою до своєї церковці, саджають у вигідну лавочку, одним словом: опікують ся ними, по батьківськи і тішуть ся, що Американська Русь росте в силу. Під опікунчими крилами старих поселенців молоді еміґранти поростають в густе пірячко, а відтак — тяжко сказати — кидають тяжким каменем на своїх добродіїв і називають їх „сомарами“. В глупій зарозумілости виносять попід небеса свою „мудрість“, насьміхають ся з своєї Матери-Церкви, обкидують болотом служителів Дому Божого, називають примірних християн „сьвічкогасами“ та „лямполи[illegible]“ і таким „поступовим“ способом прямують до совершеньства... От вам новомодні просьвітителі Американьскої Руси!

Неодин такий „просьвітитель“ не умів в старім краю розріжнити поодиноких букв; поганяв панські воли на чужій, не своїй земли; носив жидови воду; за кусень вонячої ковбаси і за киліщок смердячої сивухи „ґрунив“ при кождій нагоді;— а нині? Нині він „мудрець“ і „патентований патріот“!..

Сей „патентований патріот“ був в старім краю звичайним „бидлом“.. Не мав що їсти, то мусів заєдно нюхати... Нюхав і нюхав, аж доки не пронюхав, що десь там далеко за морем єсть якийсь веселий і вільний край: „Гамерика“. Став він думати про сю „Гамерику“ днями і ночами, а в кінци поклонив ся низенько якомусь там Срулькови чи Шмулькови і попросив його гречно купити за безцін послідну батьківську нивку. Услужливий жидок купив йому за його батьківщину „шифкарту“ і за короткий час Американська Русь збільшила ся о одного „патріота“. „Патріот“ живив ся коштом легкодушних краянів через кілька місяців, а коли заробив свої гроші—утік з гостинного руського дому і пристав до „поступовців“. „Поступовці“ навчили його висьмівати свій рідний обряд, ругати руське духовеньство, зневажати всіх чесних і совістних людий, лаяти поганою лайкою всіх тих, котрі його виховали і хліба дали.

Один „мудрець„ пристав до кацапів. Кацапня закрутила йому голову сьвятими „йорами“ та „ятями“, вмовила в нього, що ціла Русь-Україна— се „польська інтриґа“ і навчила його вірити, що: один Бог, один цар, одна віра, одна Русь... Що москаль — то сьвята ідеальна людина, а що Українець — то грішна, бездушна креатура.

Другий „мудрець“ покинув свою стару віру і записав ся з душею і тілом до віри новомодної: презбітеріяньской. Презбітеріяни навчили його висьмівати всіх „папештаків“ і ругати цілу католицьку Церкву. „Чоловіче, — голосять вони свою науку — тобі не треба вірити ані одному з тих людий. Ходи лише з нами, а ми тебе навчимо, чого ти доси не знав. Ти мусиш наперед зрозуміти, що тебе зовсім на сьвіті нема; як се зрозумієш, тоді ми сотворимо тобі новий незалежний і невидимий сьвіт!!.

Третий „мудрець“ вскочив в партію „гайдамаків“. Наші американьскі „гайдамаки„ — се така порода „поступовців“, яка стоїть понад всякими вірами, а властиво вірить лише в свій шлунок (жолудок). Вони проповідують цілком нову науку і цілком нові теорії. По трошки радикали, по трошки соціялісти, по трошки анархісти, по трошки атеісти — всього по трошки. Їх головне гасло: на гак з попами! Бий хлопе попа, а осягнеш щастє і поліпшиш свою незавидну долю!

Наш новий поселенець — хоч він ніколи не грішив великою мудростію — зовсім здурів. Бідолаха не може собі здати справи з усіх тих новомодних наук і кидаєть ся на всі боки мов риба в саку. Клене дяка, клене попа, клене свого довголітного, вірного товариша, клене й рідного батька і матір, а наконець в безмежнім засліпленю клене самого Бога!

І що варта такий чоловік? Тай чи можна навіть назвати його людиною, сотвореною на образ і подобіє Боже, — короною усього сотворіня?

Велика римська держава істнувала доти, доки великий римський нарід почитав своїх поганських божків; перестали Римляни віддавати честь камінним ідолам—розлетіла ся їх вітчина і пропав на завсїгди славний римський нарід.

Так і ми, члени великого народу руського, щоб не пропасти марно з лиця землі, мусимо зірвати всяку звязь з несовістними та злобними одиницями і берегти, як найдорожший скарб, нашу сьвяту віру і побожні звичаї та обичаї ревних, примірних християн. Не стягаймо на себе добровільно кари Божої та не виставляймо себе на позорище перед иншими культурними народностями. Розвиваймось і ростім на природнім ґрунті, шануймо Божі та людські закони і не сіймо діявольського сімени на рідній своїй ниві. Будьмо такими, якими приїхали ми сюди, в нашу нову вітчину і якими були наші славні батьки: останьмо вірними синами греко-католицької Церкви і вірними дітьми нашого восточного обряду!

В. Сарич.

Касове справоздане

Управи Фонду ім. Мирослава Січинського в Пітсбурґу.

Дня 22. падолиста с. р. відбуло ся в гали „Просьвіти“ в Пітсбурґу засіданє членів Комітету і Контрольної Комісії в цїли сконтрольованя і переглянення рахунків фонду ім: М. Січинського. Загальний стан каси представляє ся так:

Дохід.

22 марта оголошений дохід (див. Свобода ч. 17. с. р.)	$617.88

Від 22 марта до 22 падолиста с. р. вплинуло:

Н. Н.	2.00
О. Ващишин	1.00
А. Попіль і І. Вдовяк (збірка)	9.30
Збірка о. Даниловича	5.00
Дм. Сірий і Тимочко (збірка)	15.85
А. Лазенґа і Д. Скрабут (збірка)	18.40

[illegible] в Шамокін:

Й. Терепенко	1.00
Ш. Крищук	50
Мих. Валах	25
П. Крищук	50
Юз. Терепенко	25
Ан. Глива	10
М. Терепенко	10

Збірка П. Феша.

П. Феш	1.00
С. Мілян	1.00
Від. 23. бр. сьв. Мих.	2.00
Н. Пачута	1.00
Мих. Надзан	25
Мих. Напованець	25
Ст. Мілян (мол.)	1.00
Юр. Чурма	1.00

Збірка П. Бекеша на весїлю Д. Іванцева:

Дм. Іванців	1.00
Анд. Федьків	50
Н. Іванців	50
С. Баран	1.00
Зах. Чачунь	50
Зах. Кравчишин	50
Ів. Коруна	50
Ів. Бекіш	50
Ром. Кісіль	50
Вас. Тилящук	50
Ол. Гричук	50
П. Бекеш	50
Гр. Варунок	25
Вас. Іванців	25
Настя Бекеш	25
Ольга Фукс	25
Каська Сшехна	25
На вічу в Бутлер	12.15
Збірка Гр. Пука	2.55
Збірка Конст. Сироїдова	8.00
На вічу в Пітсбурґу	20.05
На вічу від субскрибентів	8.75

Д. Вархоляк на хрест. Т. Скірника:

Д. Порада	1.00
Т. Скірник	1.00
Данько Вархоляк	50
Вас. Копчак	50
Дм. Вархоляк	50
Анд. Тупяк	50
П. Вархоляк	50
Евдокія Вархоляк	50
Ксеня Павликовська	50
Меланія Копчак	25
В. Вархоляк	25
Н. Черник	25
Павло Сінявський	25
Анд. Вархоляк 6	25
Ст. Копчак	25
Лука Багрій I. рата	5.00
Мих. Станчак I. рата	2.50

На вічу в Мікіспорт:

А. Мілляр	1.00
Петро Фринцко	1.00
Василь Кочкодан I. рата	1.00
Т. Байдович	1.00
Ів. Гриник	1.00
Т. Скальска	1.00
Варвара Доленко	1.00
Ева Пеленьска	2.00
Лука Багрій II. рата	5.00
Теодор Соколовський	1.00
Ігнатий Гніздор	2.00
Гр. Дандар	2.00
Ст. Полюс	1.00
З акафисту в Мікіспорт	15.00
Василь Гуцуляк	1.00
Іван Голодинський	1.00
Анна Сова	1.00
Анд. Заволінський	1.00
Збірка	4.35
Василь Коропей дек.	2.00
Ф. Тимкевич	75
Гр. Варунок I. рата	2.00
Ник. Пухаль I. рата	5.00
Федь Войцюк	2.00
Сенько Боришкевич	2.00
Теодор Газдайка	5.00
На вічу в Монесен	11.20
Дмитро Маркович I. рата	1.00
Петро Дембицкий I. рата	3.00
Мих. Малиняк	1.00
Атанас Заводняк I. рата	50
Василь Маркович	1.00
Кл. Нагай	1.00
Теодор Тарас	50
Тимко Солян	50
Тимко Маркович	1.00
Теодор Піпко	2.00
Ст. Воробель	1.00
Іван Рущак	1.00
Юрко К. Ручка	1.00
Ілія Котис	1.00
Іван Чарножицкий	1.00
Теодор Друпко	1.00
Николай Сивик	2.00
Андрей Цюприк	1.00
Алексей Русин	1.00
Іван Ящишин	2.00
Ігнат Глявячек	1.00
Антін Сирко	5.00
Стефан Лабойко	1.00
Анд. Іжиковский	1.00
Вас. Кочиркевич	1.00
Вас. Горішний	50
Фран. Янковский	1.00
Збірка Ком. в Мікісракс, Па.	44.10
На вічу в Мікісракс, Па.	37.35
З панахиди в Мікісракс, Па.	6.19
Братство сьв. Дмитра	10.00
Мартин Пелех	5.00
Стах Бурий	5.00
Анна Фабрика	2.00

Збірка на хрестинах у С. Міляна:

Стефан Мілян	60
Гр. Ковальчук	25
Марта Медвідь	25
Ева Пайко	25
Ст. Калита	25
Стеля Ковальчик	15
Іван Химчак	50
Стефан Мілян ст.	1.00
Мих. Напованець	25
Петро Феш	50
Іван Ковальчик	25
Ілія Піхурский з Монесен декл.	2.00
Данько Вархоляк	5.00
Василь Кошей	4.00
Григорий Пук	10.00
Ілько Закрицкий	5.00
Никола Пухаль II. рата	5.00
Лев Кульчицкий	10.00
Йосиф Ванчак	10.00
Теодор Ящишин	5.00
Антін Лазенґа	5.00
Чит. Просьвіти в Монессен	10.00
Дмитро Сова	5.00
Ф. Тимкевич	50
Павло Котловий	5.00
Ксавер Додівка	5.00
Філядельфійський Комітет	27.50
О. Гр. Цмайло Кульчицкий	10.00
Марія Кінаш	2.00
Процент до 2. мая с. р.	1.79
Процент до 2 пад. с. р.	11.48
О. Бучак: Збірка на весїлю І. Баґана	2.00
Ол. Бучак: Принагідна збірка	1.50
Загальний дохід	1,117.84

Розхід:

Дар пані Ол. Січинській	50.00
Друк упімнень	50
Винайм галї на віче в Мекісракс	14.00
	64.50
Загальний дохід	1,117.84
Загальний розхід	64.50
Стан фонду	1,053.34

Рахунки годять ся з предложеними квітами, що отсим стверджуємо.

Пітсбур, Па. 26. падолиста 1910 р.

За Комітет і Контрольну комісію:

О. М. Стефанович
Петро Феш
Іван Федан
Матій Ґавронський
Олександер Бучак.

P. S. Чеки або почтові моні ордери, виставлені на імя Петра Феша, просимо присилати на слїдуючу адресу:

A. Buczak.
1405 Carson St., S. S. Pittsburg, Pa.

Братя Русини!

Як видно з повисшого справоздання, фонд ім. Мир. Січинського виносить $1053.34. Додавши до того суму, яку ухвалили панове делеґати на XI. Конвенції Р. Н. С., буде виносити $2053.34. Однак фонд має виносити понад $2500. Наш комітет постановив собі вже в січни 1911 р. віддати цілий фонд на користь нашого поневоленого народу, тож просимо уклінно всіх тих, котрі на вічах в Пітсбурґу, Мекіспорт, Мекісракс і Монессен з'обовязались зложити певну суму, надіслати її на адресу нашого Комітету як найскорше.

Памятайте: **як найскорше!**

Просимо також всїх краянів і земляків причинити ся жертвами на той фонд.

Пітсбурґ, Па. 25. падолиста 1910

о. М. Стефанович, голова,
Алекс. Бучак, секретар.
Петро Феш, касієр.
Іван Федан контр. ком.

Комітетові:

Матій Хавронський,
о. Гр. Цмайло Кульчицкий,
Василь Кочкодан,
Михайло Колодійчик.

ДОПИСИ.

З Бруклина, Н. Й.

Одним з наймолодших, а однак найдіяльнійших та найбільше рухливих товариств в Бруклині безперечно є „Тов. Запорожська Січ“. Основане дня 13-го червня 1908 року з цїлею нести поміч матеріяльну і моральну своїм членам, сповняє чесно свою задачу, платячи тижнево хорому членови по $5.00 дол. а в разї смерти 100.00 дол. посмертного. Мимо свого ледви дволїтного існованя під предсїдательством д. Григ. Литвина, товариство числить днесь 85 членів та має звиш 1000.00 дол. маєтку.

І ось се товариство на дни 19-го м. м. сьвяткувало величаве сьвято: посьвяченє прапорів, справлених коштом 240 дол. (руський прапор) та 40.00 дол. (америк. прапор). Акту посьвяченя довершив о. Н. Підгорецький в церкві сьв. Юрія на 20-ій вулици в Ню Йорку в присутности цїлого товариства та членів Брадтва Пр. Тройці з Бруклина. Кумами були: д. Ів. Ковач, словеньский банкир і п. Ева Пеля, жена властителя галї, та в другій парі д. Петро Кравчик, руський [illegible]ерник і п. Анна Маєровська, жінка слов. [illegible]. В принагідній до торжества проповіди підніс о. Н. Підгорецький історичне значінє прапорів, та коли їх введено в уживанє в церкві та державі.

По церковнім торжестві наступила гостина. В гарно прибраній галї, де руська музика під управою д. Петра Крука пригравала наші чудові піснї та гимни, перше слово забрав д. Литвин, витаючи усіх зібраних щирoруським звичаєм та дякуючи кумам за їх труд та правдиво княжі дари. І поплили дальше бесїда за бесїдою, підносячи сердечний настрій та вагу хвилї. З дальших бесїдників о. Н. Підгорецький пояснював значінє Запорожа, значінє історичне Запорожської Січи, та доказував чим були колишні Запорожці. Перейшов дальше у своїй бесїдї на товариство, на його сьвято та пожелав, щоб під сими, власне щойно посьвяченими пропорами з'єдинив ся увесь український народ Бруклина в борбі о красшу будучність і долю. З дальших бесїдників д. Ів. Маєровський пояснював символічне значінє американського прапора та дякував о. Підгорецькому за щиру працю і посьвяту для добра люду. Д. Анна Ковач у красномовній бесїдї желала товариству як найкрасших успіхів, а д. Мих. Пеля взивав усіх тих наших родимців, що рішили ся на стало оставати в Америці, аби ставали горожанами тутешного краю, та в сей спосіб скріпляли силу та повагу свого люду. Предсїдатель товариства д. Литвин, до глубини душі тронутий зворушаючими бесїдами, подякував всїм за участь та вніс многолїтствіє о. Підгорецькому як і всїм присутним. Опісля усі удали ся до спеціяльної, гарно удекорованої кімнати, на приладжену товариством вечеру. Серед сердечних розмов, при звуці пісень народних і не помічено, як час минав непомітно і настала хвиля прощаня. І гості загріті до дальшої борби, піднесені і скріплені духом, розійшли ся домів, жалуючи, що так скоро минули сї чарівні хвилї.

[illegible]

З Філядельфії, Па.

Дня 21 падолиста обходили філядельфійські Русини гр.-кат. обряду велике торжество. День сей був посьвячений великому рус. Мученику, сьв. Йосафату, покровителю гр. католиків. Сему великому сьвятителю і Преч. Діві Марії завдячують філядельфійські Русини своє бутє. Бож не много, а три роки тому назад, майже всі були кацапами, а нині стали ревними Українцями і примірними греко-католиками. Від тоді шизма в Філядельфії підупала. Не помагають російські рублї ані мудрі кацапські агенти, як пр. Крохмальний, котрий уже девять місяців працює без успіху в користь шизми. Як прибув сей штудер до Філядельфії то думав, що зажене весь український гр. кат. народ в російський табор, але штука йому не удала ся. Наш нарід прогнав його з церкви сьв. Михаїла і ся церков доси замкнена, а він з своїми приклонниками пішов до Church of the Advent, де рентує собі бейсмент а церков сьв. Михаїла почав правувати. Се право ще не скінчилось, але як покажуть судові розправи, то справа має вийти в користь католиків.

Від часу як наші Русини визволились з під почитателів царя, поступили вони дуже вперед. Заснували кілька брацтв і товариств, читальню і клюб сітізенський, котрий робить великі поступи так в справах руських як і американських. Дальше купили і украсили церков, що тепер уважаєть ся найкрасшою в цілій Америці. За те все подивляють нас чужинці, котрих можна бачити в катедральній церкві кождої неділї. Остатними часами Владика купили дім для сиріт за двайцять чотири тисяч дол., в котрім то домі поміщати ся двіста сиріт. Сей дім мають отворити десь коло Нового Року. Він стоїть недалеко нашої церкви і єсть найкрасший в тій околици.

І так філядельфійська руська громада поступає все вперед, непиче на злість усім ворогам нашого народу і нашого рідного обряду.

Н. Ф—в.

„SWOBODA" (LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
Published every Thursday at
184 Hudson Street, New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
184 Hudson St., New York, N. Y.

K. KIRCZOW, manager
184 Hudson St., New York, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

The largest circulation throughout the United States, Canada and Europe. The only advertising medium. Rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

„СВОБОДА"

часопись для руського народа в Америці і орґан „Р. Н. Союза", виходить що тиждня в четвер і коштує:

в Америці на 12 місяців	$2.00
до старого краю на 12 місяців	$2.00
в Америці на 6 місяців	$1.00

Оплачувати ґазету треба всегда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий або почтовий моні ордер. Моні ордер, то є грошевий переказ, котрий дістанете від почтара або аґента на експресовім офіcї, пішліть на нашу адресу, бо без того ми не годні гроший дістати.

Адреса:
„SVOBODA"
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Дописи просить ся писати лишень на одній стороні картки. Дописи, непригожі до друку, нищить ся, наколи з гори не було зазначено, що жадає ся їх звороту і не було залучено марок на зворот.

Телеґрами і письма, наспівші на XI-ту Головну Конвенцію Р. Н. Союза в Клівленд, Огайо.

(Телеграми).

Йонкерс, Н. Й. — Радьте П. Делеґати над добром Руського Народного Союза. — Іван Хома.

Пітсбург, Па. — До путя все обміркуймо — Бо що вдієш без поради... Тільки майте осторогу: Тихше, тихше — Бога ради... — Стефанович.

Скрентон, Па. — Слава Делеґатам XI. Гол. Конвенції Союза! Радьте, аби Союз лишив ся назавше народний, а не клерикальний. Віру шануйте, але до народної орґанізації не мішайте. Головний офіс і „Свободу" перенесіть до Пенсильвенії. — Відділ 123.

Ню Йорк Н. Й. — Гаразд, Високоповажані Делеґати! Радьте над добром Руського Народного Союза і не дайте загарбати нашої сьвітської орґанізації в попівські руки а виберіть людий чесних, сьвітських, котрі би повели орґанізацію справедливо. — Комітет Укр. Тов. „Просьвіта".

Ст. Люіс, Мо. — Високоповажані Панове Делеґати. Праця Ваша най вийде в користь славного Р. Н. Союза. За віру, народ і права його подбайте. Честь вам. — Алекс. Валевський.

Пітсбург, Па. — В культурнім народі мусять бути заступлені ріжні стремлїня, але в лучности сила. — Др. Кульчицький.

Ню Британ, Кон. — Честь і слава найславнійшій Конвенції. Честь Вам Делеґати і Делеґатки. Радьте над добром Союза і русько-українського народа. Я духом з вами. — Й. Н. Париляк.

Глеспорт, Па. — Поважані панове Делеґати XI. Головної Конвенції Руського Народного Союза. Боріть ся для добра нашої народної орґанізації. Проч з попівськими параґрафами! — М. Грацонь.

Ню Йорк, Н. Й. — Чесним учасникам Конвенції привіт. Радьте для добра Руського Народного Союза. Я духом з Вами. — о. Н. Підгорецький.

Олифант, Па. — Делеґатам і Делеґаткам сердечний привіт. Най живуть щирі трудженики Р. Н. Союза — Анна Лабовська.

Олифант, Па. — Делеґатам XI. Конвенції Р. Н. Союза слава!... але лишень тим, що стоять за права і честь руського народа. Полякоманам ганьба! — Юрій Чичура.

Нортгемтон, Па. — Честь Вам Делеґати Союзові. Щасть Боже в добрім ділі. — Омелян Бараньский, сьвященик

Шамокін, Па. — Помагай Біг Вам Делеґати. Добро Союза нехай буде провідною гадкою Ваших нарад. Іван Констанкевич.

Шамокін, Па. — Щасть вам Боже Делеґати. Радьте над добром Союза. — Пеляк і Малиняк.

Ст. Люіс, Мо. — З Богом, Високоповажані Панове Делеґати. Працюйте для добра греко-католицького Р. Народа. Проч з презбитерянами, проч з гайдамаками! — Алекс. Валевський.

Ню Йорк, Н. Й. — Шлемо привіт з желанем найкрасшого успіха у Ваших нарадах для добра Р. Н. Союза і нашого народа. — Робітники „Свободи".

Нортгемптон, Па. — Славні Делеґати Русини! Не дайте ся хруням під ноги взяти. Щасть Боже. — Читальня „Просьвіти".

Перт Амбой, Н. Дж. — Слава Делеґатам. Най Бог помагає. — о. Чаплинський.

Скрентон, Па. — Годимось з проєктом купна дому для Союза в околиці Скрентон (конець телеґрами нечиткий). — Братство сьв. Николая.

Філядельфія, Па. — Всім Делеґатам XI. Головної Конвенції Р. Н. Союза сердечний привіт. Враз з Владикою нашим станьте до борби проти ворогів. — Маційовський і Сандович, друкарі „Душпастиря".

New York, N. Y. Peter Jarema, Anton Curkowsky, Ivan Bilobram we send you best regards and wishes to rich successfully deliberations for Komitee of group 117. — Hanachewsky, Dashkevich.

Ню Йорк, Н. Й. — Конечно впровадьте в жите руський Дім Еміґраційний, бо нарід потребує опіки. Щасть Боже Вашим нарадам. — Розалія Лакуста, предсідателька Женської Ліґи, Н. Й.

Шікаго, Ілл. — Поздоровлене представителям американської України. Стефан Янович.

Ню Йорк, Н. Й. — Дирекція Першого Славянського Стейтового Банку в Америці, (Bank of Europe) засилає Делеґатам і всім учасникам одинайцятої Головної Конвенції Руського Народного Союза щиросердечний привіт і висказує свої горячі симпатії провідникам українського народа в Америці в борбі о кращу долю.

Гейзелтон, Па. — Щасть Боже Делеґатам на XI-ій Головній Конвенції. Сьміло в перед, ми з Вами. Нехай ся рада дасть почин до зібраня всїх Русинів під спільний прапор України. — Братство Арх. Михаїла.

Гавцдейл, Па. — Їх Екцеленції Митрополитови і Преосьвященному Епископови шлемо сердечний, синівський привіт а Конвенції Союза желаємо успіхів в нарадах на славу руського народа. — Союзовці з Смок Рун, Па.

Йонкерс, Н. Й. — Витайте чесні Делеґати, радьте для добра робітників, для розвою нашого Союза. Щасть Вам Боже. — Віддїл 12, Йонкерс, Н. Й.

Олифант, Па. — Горі імієм серця! Витайте високі репрезентанти нашого народа, Вп. Делеґати Р. Н. Союза. Союз поставте на народнім фундаменті, честь всім труженикам на народній ниві. — Демко Хомин.

Олифант, Па. — Гаразд, українські Делеґати XI. Головної Конвенції. Жадаємо справедливого перепровадженя припорученого вам діла. Честь борцям за волю. — Т. Боган.

Ст. Люіс, Мо. — Боже всемогучий, допоможи Вашій праці для добра руського народа, щоби славна орґанізація, Союз, позістала греко-катол. руським Союзом. Дай то Боже! — Братство сьв. Арх. Михаїла, від. 4.

Йонкерс, Н. Й. — Боже, дай Вам силу, Панове Делеґати здвигнути Союз на ще висший степень. Слава його аби не згасала, а зростала на добро українського народа. Най щезнуть недовірки і вороги Союза а най запанує любов і згода. — Семен Фецко.

Колдейл, Па. — XI-ій Конвенції Р. Н. С. для незнаних її діл, я даю Вам той примір/боріть ся, за Союз, не забудьте і на Русь а зводьте Добоша за касієра. — І. Полянський.

Йонкерс, Н. Й. — Щасти Боже, Панове Делеґати. Радьте над долею Союза, о добрім не забувайте, а з дванайцятою Конвенцією в Йонкерс завитайте. — Гілярій Фецко.

Скрентон, Па. — Слава XI. Головній Конвенції, Слава Делеґатам Р. Н. С. Десять тисяч більше членів! Най живе український народ, най живе Україна! Загибель ворогам, кацапам і хруням! — Гриць Мрикало.

Маганой Сіті, Па. — Зібраним Делеґатам і Урядникам честь і слава! Працюйте, Братя, для добра нашого Союза! Многая літа. — Члени Союза з Маганой Плейн, Па.

Оборн, Н. Й. — Витай Екс. Шептицький і Владико Сотер, всї Отці і Ви поважані Панове Делеґати-борці. Радьте на добро — а поборете. Кого Бог кохає — хрест му дає, а хто го зносить, щасливий зостає. Надані Вам права вірно сповняйте. Най жиє наш Союз, пропаде кацапство, Ви вірні сини. Я духом з Вами. — Петро Шевчик.

Гейзелтон, Па. — Боріте ся — поборете, вам Бог помагає. За вас сила, за вас воля і правда сьвятая. — Василь Костюк.

Гейзелтон, Па. — Слава Вам чесні Делеґати і Делеґатки одинайцятої Головної Конвенції. В далекій стороні радьте над добром нашої орґанізації Р. Н. С. на потіху нам і нашим дітям а на погибель ворогам. Ми духом з Вами. — Андрій Пелехач, Андрій Процко.

Мекаду, Па. — Жичимо Вам здоровля, щобисьте працювали над добром свого народа і над майном нашої орґанізації. Щобисьте не допустили жадних духовних, щоби були урядниками. Остаю з поважанем — А. Янкович.

Пітсбург, Па. — Параґрафови 193 вічная память. Най Союз буде матерю для всїх Українців без взгляду на віру. Ганьба Головним Урядникам за дволичну господарку. — П. Шпікула, делеґат 130 Відділу.

Ленсфорд, Па. — Високоповажані духовні Провідники і Делеґати на Конвенції Р. Н. С. Най буде з Вами Божа благодать щоби наш бідний руський народ в одну американську Русь-Україну з'орґанізувати, та проти наших ворогів разом воювати. Найдорожший скарб, віру, обряд і народність маєм, котру тілько научившись в школах почитати знаєм — тому школи, школи нам дайте взиваєм, під охорону церковної власти її поручаєм. Бог з нами — хто проти нас! Г. А. Добош.

Гомстед, Па. — Мир Вам чесні Делеґати і Делеґатки XI. Конвенції. Працюйте для добра Р. Н. Союза. Поручуємо Вам пана Евгена Гвоздика на головного урядника, бо є до сего здібний. З поважанем — Петро Фешь.

Ленсфорд, Па. — Отцї духовні і всї Делеґати, добре радьте над добром руського народа. — Лука Моніта.

Мінеаполіс, Мінн. — Витайте чесні Делеґати. Щасть Вам в ділі на руській ниві. Працюйте для добра Р. Н. Союза най пропаде всяка незгода. — Йосиф Запотічний.

(Письма).

Сентралія, Па. 20-го вересня 1910.— Високоповажані Панове Делеґати зібрані на XI-ій Головній Конвенції Р. Н. Союза в Клевелянд, Огайо. Радьте над добром нашої славної орґанізації. Нехай вона цвите — процвитає, нехай сьвіт сповіщає, що наш народ живе в Америці. Проч з ворогами! — Фил. Флюдович.

Гейзелтон, Па. — Витайте Впов. Делеґати і Делеґатки на XI-ій Головній Конвенції Р. Н. Союза. Желаю Вам найкрасших успіхів в праци над добром Р. Н. Союза. Не дайте ворогам йти в перед, не дайте доптати наш народ.

Всїм присутним на XI. Головній Конвенції Р. Н. Союза: Многая літа — Николай Ґут, член Відд. 85.

Сентралія, Па. 19. вересня 1910 — Високоповажані Панове Делеґати, зібравші ся на XI. Головній Конвенції Р. Н. Союза в Клевелянд, Огайо! Засилаємо Вам найсердечнїйші поздоровленя та бажаня успіхів в сім важкім ділі. Радьте для добра нашого, для добра нашої сьвятої Руси-України. Нехай наслідки сеї Конвенції розвивають ся по цілій американській Руси неначе дерева і цьвіти у маю, нехай стежки Ваші вкриють ся пшеницею, вороги всї згинуть, щоб наша орґанізація, Р. Н. Союз вийшла на славу Богови та нашій Руси за широким морем. — Відд. Р. Н. Союза число 90.

Маганой Сіті, Па. 21. вересня 1910. — Трикратне слава Високопов. Урядникам і Делеґатам. Працюйте. Братя, Делеґати для добра нашого Руського Нар. Союза. Нехай позістане на старім, бо наш Союз стоїть досить добре. Дай Господи аби до будучої Конвенції зріс хотяй о 2 тисячі. Многая літа — Етелька Качмарчик з родиною.

Сейр, Па. Септембер 21. 1910. — Вп. П. Делеґати, Делеґатки, Урядники і Отцї духовні зібравші ся на головній XI. Конвенції в Клевланд, Огайо. Шлю Вам щирий привіт. Радьте в згоді і в любві над добром цілої Американської Руси-України, принимайте Їх Преосьвященьство С. С. Ортинського яко Покровителя нашої орґанізації. — Гр. Ковалевич, Антін Лучейка.

Лопез, Па. септембра 19. 1910. — Слава Ісусу Христу! Слава, слава, слава нашій XI-ій Головній Конвенції Р. Н. Союза! Ми, члени Братства сьв. Петра і Павла в Лопез, Па. (відд. 253. Р. Н. С.) засилаємо наш найщирший привіт всїм участникам XI-ої головної Конвенції!!!. і желаємо Вам ту конвенцію перевести щасливо і з як найбільшою користию і пожитком так для нашої Віри сьвятої як і для нашого народу.

Притім яко вірні сини нашої Греко-католицької Церкви засилаємо низький уклін нашим обом Владикам і просимо о Їх Благословеніє! І еще раз кличемо: Слава, слава, слава Вам, слава всїм участникам XI-ої гол. Конвенції Р. Н. Союза!!! — Братство сьв. Петра і Павла в Лопез, Па. Йосиф Грубеняк пред., Петро Ґреґа кас., Стефан Галабук секретар.

Тейлор, Па:—

Слава Ісусу Христу. Високопов. Делеґати і Делеґатки XI. Головної Конвенції Р. Н. Союза.

Трудіть ся, Ви в сильній волі
На Вашінґтона землиці
Сїйте згоду й ліпшу долю
Вільні братя і Сестриці.
Щоб хосен нам всїм принесла
Рада Ваша, братя милі!
Незгода щоби вже щезла,
То наступлять ліпші хвилї.
Радьте Сини України,
Параґрафи укладайте,
І з вдоволенем над ними
Домів опять повертайте.

З глубоким поважанем член Р. Н. Союза відд. 92.

Олифант, Па. — Септембер 19 1910. Слава Ісусу Христу! Витайте нам Вп. п. п. Делеґати і ціла репрезентаціє нашого народу. Здоровими і справедливими думками піднесїть гідність нашої орґанізації до висшої степени. Прапор наш український най засіяє над нашою орґанізацією.

Радьте здорові в любві і згоді без всяких роздорів, а Р. Н. Союз най остане ся чисто народним. — З Відділу 3. Олифант, Па. Д. Хомин секретар.

Ансонія, Конн.: —

І мене в сїм'ї великій,
В сїм'ї вольній, новій,
Не забудьте помянути
Не злим тихим словом.....
Боріте ся, — поборете
Бог Вам допоможе!
Честь і слава Делеґатам!

Комітет Товар. Сьпівацького „Боян".

Джерзи Сіті, Н. Дж. Септембер 20. 1910. — Делеґатам Р. Н. С. і цілій українській суспільности честь і слава! Зрадникам ганьба! Будьте і дальше витревалі і завзяті борці; бо знайте, що за Вами весь український народ. Ставайте грудь при груди за ідеали українського-американського народа і нашої рідної орґанізації Р. Н. С. — Стефан Милянович предсїдатель Руського Молод. Клюбу Поступового в Джерзи Сіті, Н. Дж.

Ансонія, Конн. — Як льви йдіть всї у борбу За України свободу, і за Руський Народний Союз. Честь і слава Делеґатам! — Анна Каськів.

Perth Amboy, N. J. — Slava Isusu Christu! Trikrat Slava Slavnej Konvencii R. N. Sojuza tak i našim Hlavnym Uriadnikam a Panam Delegatam a Delegatkam. Braca a Sestry moje. Pracujce za Boha a narod a pre dobro našej milej Organizacii, aby katolesc prinošela, žeby do budučoj Konvencii ješče raz telo udoch počitala jak do teraz. Tak naj Vas Boh živi a šicko dobre da a i našej Delegatki Zuzanni Repak, žeby nam dobre noviny donesla, to Vam vinšuje — Gizela Damitz, sekretarka Cisla 275.

Перт Амбой, Н. Дж. септембра 20-го 1910. — Високоповажані Делеґати XI. Гол. Конвенції Р. Н. Союза в Клевленд, Огайо. В імени нашого Братства сьв. Василія В., в Перт Амбой, Н. Дж. желаємо Вам, Впов. Панове Делеґати бодрого духа і кріпких сил до праці в користь нашої орґанізації дорогого нам Союза. Бог най Вам помагає! — За Братство сьв. Василія В.: Мих. Даньків пред., Григ. Клим секр.

Перт Амбой, Н. Дж. септембра 20-го 1910. — Високоповажані Делеґати XI. Гол. Конвенції Р. Н. Союза в Клевленд, Огайо. Як давні славні Запорожці бороли ся за Церков і Вітчину так і Ви, Впов. Панове Делеґати, боріть ся за добро нашої славної орґанізації „Союз". Ми духом з Вами! — Зо Тов. „Січ": Іван Ваверчак предс., Николай Лїсний секр.

Перт Амбой, Н. Дж. септембра 20-го 1910. — Високоповажані Делеґати XI. Гол. Конвенції Р. Н. Союза в Клевленд, Огайо. Слава Вам Батьки! Радьте над добром нашої Руси американської! Най прапор нашої славної орґанізації обійме кожде щиро-руське серце в Америці. — За Братство сьв. О. Ник.: Василь Козак предс., Дмитро Степась секр.

Перт Амбой, Н. Дж. септембра 20-го 1910. — Високоповажані Делеґати XI. Гол. Конвенції Р. Н. Союза в Клевленд, Огайо. Тисячі членів чекають від Вас, Панове Делеґати, як наймудрійших зарядженъ. Майтеж перед очима добро нашої Церкви, віри сьв. і добро орґанізації а XI. Головна Конвенція Р. Н. Союза принесе нам честь у других народів, а славу нам самим. Орґанізація наша стане на основах, яких ніхто не повалить. Слава Вам! Най Бог помагає! — Парохія Перт Амбой.

Перт Амбой, Н. Дж. септембра 20-го 1910. — Високоповажані Делеґати XI. Гол. Конвенції Р. Н. Союза в Клевленд, Огайо. Бог най кріпить Ваші сили, най благословить Вашій праці, а слава руської нашої орґанізації. слава нашого народа, не вмре, не загине. — За Братство Усп. Пр. Бог.: Михаїл Хрин пред., Олександер Ляврув секр.

Перт Амбой, Н. Дж. септембра 20-го 1910. — Високоповажані Делеґати XI. Гол. Конвенції Р. Н. Союза в Клевленд, Огайо. Слава і ще раз Слава Одинайцятій Гол. Конвенції Р. Н. Союза. В тяжкій, важкій Вашій праці най Бог Вам помагає. — Від Сестрицтва Неп. Зач. П. І. М.: Катерина Ваверчак предс., Маґдалена Романко секр.

Філядельфія, Па. септембра 19-го 1910. — Сердечний привіт всїм поступовим пп. Делеґатам. Радьте розумно над поправленєм злого. Поставте Р. Н. Союз на чисто народній підвалині. Возьміть за провідника д. І. Ардана, котрий стараєсь о нашу народну честь і добро. Я духом при Вас. — Іван Кречковский.

Спростоване.

Філядельфія, Па.
дня 30 листопада 1910.

В 45-ім числї „Союза" появилась допись, що гр. кат. Епископ С. С. Ортинський був неправним делеґатом на Конвенції Р. Н. С. Єя допись, що до сеї точки, є цілком неправдивою, понеже, як сьвідчить протокол низше поданий, гр. кат. Епископ, С. С. Ортинський, яко член відділу, був вибраний на делеґата одноголосно на мітинґу дня 10-го липня 1910. Позаяк наше Братство мало право після статутів Р. Н. Союза вислати двох делеґатів, проте вибрано також Т. Грицея, а понеже той остатний зрік ся, вибрано знов на його місце, як сьвідчить дальший протокол з дня 21 серпня 1910, другого члена, Івана Боросєвича. Так отже на Конвенції заступали наш відділ два делеґати т. є. гр. кат. Епископ С. С. Ортинський і Іван Боросєвич. Се пояснене висилає ся сею дорогою длятого, щоби пан автор поміщеної в „Союзі" дописи на другий раз ліпше переконав ся о факті, заки возьме ся до пера.

З Відділу Братства сьв. Георгія ч. 239.

Стефан Вільчинський, предсід.,
Ш. Шкодовський, касієр.
Т. Грицей, секретар,
(Печать М. У. Р. Н. С. Від. 239).

Відпис протоколу з звичайного місячного мітинґу з дня 10 липня 1910.

(Вибір делеґатів на Конвенцію). Приступлено в слід письма Гол. Уряду до вибору делеґатів на Конвенцію до Клівленду і по довшій дебаті вибрано одноголосно на делеґатів Їх Преосьв. С. С. Ортинського, гр. кат. Епископа і Т. Грицея.

Стефан Вільчинський, предсід.,
Т. Грицей, секретар,
(Печать М. У. Р. Н. С. Від. 239).

Відпис протоколу з звичайного мітинґу з дня 21 серпня 1910.

(Справа делеґатів на Конвенцію). Т. Грицей, яко вибраний на попереднім мітинґу дня 10 липня 1910 делеґат на Конвенцію просить о звільнене його з того уряду і припоручує на своє місце п. Івана Боросєвича. Се внесене приняли всї члени одноголосно до відома, тим більше, що Гол. рекордовий секретар пояснив, що така зміна не противить ся статутам.

Стефан Вільчинський, предсід.
Т. Грицей, секретар.
(Печать М. У. Р. Н. С. Від. 239).

В читальні.

Виділ ново заложеної читальні ...а в тиждні чотири засіданя. Всі ...рядники не мали ще ніякої прак...ки, тай не знали, що їм властиво ...бити і до чого приспособлятись на ...рші читальняні сходини. Не могли ...бі порадити, аж доки не порішили ...просити до помочи сьвященика ...учителя.

— Тай такі то з нас патріоти, — ...ював шуткуючи читальняний голова ...десять хлопів, як друків; десять ...иких голов, а всі разом не мають ...ільки олію, що один сьвященик або ...итель.

— Та воно не дивота, — відозвав ...Скороборатий — сьвященик або ...итель знають більше від нас, бо ...льше учили ся. Ми знаємо свою ...боту, а вони свою. Обовязком ви...чого помагати сліпому, а наші ду...ві провідники певно нам поможуть, ...ро їх о се попросимо.

— Мудро сказано, — відповів Ми...ла Южний — але то біда, що все ...еба просити; самі якось не дога...ють ся, чого хлопови потрібно...

— Може вони й догадують ся, — ...норив Дмитро Нитлич — але не ви...дає пхати ся там, де когось не ...росять.

— Або то що: весіле чи хрести...?.. — вмішав ся Максим Цьвіркун ...до народного діла повинен кождий ...ати ся сам, не чекаючи на запро...ене!

— Та що будемо тратити дурно ...с! — закликав Кульчик — ходи..., ...мене, зі мною по сьвященика і учи...ля! Я виджу, що ми всі дуже ро...умні, але нічого не вміємо...

За пів години вернув Кульчик із ...коробогатим, а з ними прийшли оба ...апрошені.

— Як ся маєте панове урядники! ...повитав сьвященик членів читаль...яного виділу. — Зійшли ся радити, ...на Турка стати?..

— Де нам до Турків! — відказав ...олодимир Чорний — Ми самі як ...урки... Сидимо ось тут вже цілу го...ину, тай не знаємо звідки почати.

Усі присутні розсьміяли ся на ...аку відповідь, а сьвященик промо...ив: — Не журіть ся, панове! Ніхто ...ченим не родив ся, але бо — як ...ми знаєте — не сьвяті горшки лі...пять... Ми з паном професором бу...емо вам помагати, бо се наш обо...язок. Кождий початок трудний, але ...те кождий конець діло хвалить. ...першу вам буде трохи ніяково, та ...який місяць-два ви освоїте ся ...своєю роботою і ще других будете ...чити. Головна річ не вражувати ся ...перших початках, а стреміти до ...ли консеквентно й рішучо, не зва...аючи на ніякі перепони. Возьміть ...обі за примір маленьку пчілку або ...урашку. Не відразу Краків збудова...и і не відразу нанесе купка пчіл ...овну бочку меду. По тропки, але ...остійно! З маленьких зернят піску ...кладають ся величезні пустині-гори, ...з невеличких водяних капель тво...ять ся безмежні океани-моря.

Ся коротенька бесіда зробила на ...присутних кольосальне вражінє. Видно ...уло з очий слухачів, що горячі та ...щиро заохочуючі слова душпастиря ...падали прямє в серце його прихожан.

Денис Кульчик випрямив гордо ...вою похилену спину і, звертаючи ся ...до своїх товаришів-урядників, виго...лосив тремтячим голосом коротеньку ...річ, щось посередного між просьбою ...заклятєм, чи радше торжественною ...присягою, в якій обіцяв посьвятити ...для ново заложеної читальні ціле своє ...житє. Взивав весь читальняний виділ ...щоб таки зараз перед лицем самого ...Бога і в присутности душпастиря та ...учителя дав собі чесне слово, що бу...де трудити ся для загального добра ...з усіх сил і не покине читальні, до...ки його звідти не винесуть...

— Братя! — кінчив свою промо...ву з молодечою вервою — нехай ни...нішна днина стане для нас перело...мовою хвилею в нашім дотеперішнім ...житю. Подаймо собі руки і присягнім ...урочисто, що не спічнем доти, доки ...не двигнем з духовного занепаду на...шої руської громади і доки не оста...не по собі тілних і — дай Боже — ...[illegible] від на[illegible]ступників!

Перший сьвященик поспішив зараз, щоб стиснути руку благородного чорнороба. За сьвящеником пішов учитель, а відтак один по другім тиснули ся урядники читальні до улюбленого всіми Кульчика і прирікали щиру поміч та невпинну працю над осьвідомленєм своїм і своїх рідних.

Позаяк було вже досить пізно, то урядових нарад сього вечера не розпочинали, але за те умовили ся прийти зараз на другий день і продовжати те сьвяте діло, котрого самі хотіли і до котрого всі спільно стреміли.

З робітницького руху.

E. H. Gary, предсідатель United States Steel Corporation повідомив загал дня 1-го с. м., що ся компанія має до розпорядимости фонд в висоті 12 міліонів долярів, з якого вже почавши від нового року 1911 стане виплачувати ся пенсії робітникам, постарівшим ся в роботі у сій корпорації. На сей фонд сама корпорація дала 8, а міліярдер Карнеґі 4 міліони долярів.

Управнені до користаня з сего фонду розпадають ся на три кляси:

1) Робітники заняті безперервно в фабриках компанії протягом 20 літ та осягнувші границю старечого віку. Такий виносить у мущин 70 а у жінок 60 літ. Компанія таких примусово пенсіонує.

2) Усі ті, що були в роботі в компанії протягом 20 або і більше літ та дійшли до віку 60 літ (мущини) а 50 літ (женщини) мають право просити о спенсіонованє їх.

3) Пенсію в разі каліцтва дістають усі ті робітники сеї корпорації, що були у ній заняті протягом 20 літ та без власної вини стали нездібними до праці.

Висоту пенсії обчисляє ся після понизшої формулки: З платні, яку переходячий на пенсію побирав протягом послідних 10 літ служби, обчисляє ся пересічну місячну платню, її ділить ся через сто, а випавший результат множить ся через число усіх літ служби. Припустім, хтось пересічно через послідних 10 літ діставав 60 долярів місячно; він робив в повисшій компанії через 25 літ отже дістане пенсії 15 долярів. Однак найнизша пенсія виносить 12 а найвисша 100 долярів. Пенсію платить компанія з своєї кишені і від робітників не має стягати ся ані цента на сей фонд.

Безвпинно повторяючі ся вибухи і експльозії по тутешних майнах спонукали наконець і наш уряд вислати чоловіка — ut aliquid fecisse videatur — в ціли перестудіованя ратункових робіт по копальнях в Німеччині, Франції, Анґлії та Бельґії. На ціль закупна потрібних апаратів виасиґновано аж цілісенькіх 20 тисяч долярів і поки що заложено в Пітсбурґу першу ратункову стацію. Поки що все ще лишень „на пробу“, правдоподібно аж до сего часу, як людське мясо в Америці підскочить в гору.

В минувшу суботу спалила ся в Нюарк, Н. Дж. фабрика біля, власність фірми Люй Вольф. В тій самій каменици кромі сеї фабрики містили ся ще чотири иньші фабрики других фірм. Будівля, се була стара буда, не маюча найпримітивнійших средств охоронних на случай якоїсь катастрофи, правдива смертельна лапка. Міський департамент будівляний, мимо того що працювало в сій буді около 120 дівчат кромі кількасот мущин, щоб не наразити ся фабрикантам, заховував ся зовсім байдужно, мимо того, що ся буда грозила навіть заваленєм. І наступило се, що мусіло наступити: вибухнув пожар і в дві мінуті ціла будівля стояла в огни. Одиноке полученє з вулицею, деревляні сходи в мить перемінили ся в одно палаюче пекло огня. І в наслідок лайдацтва міського департаменту будівляного спалило ся на вуголь 24 молодих, в весні житя дівчат.

По ліпші відносини, як в сій фабриці в Нюарку панують і по иньших містах, та всюди треба доперва аж десятків трупів, щоб міські власти приневолити до сповнювання припнсів про охорону людського житя.

КАЛЄНДАР.

Грудень.

п. ст.	Дни	Руські сьвята
8	Четвер	Климентия п.
9	Пятн.	Алипа, Якова
10	Субота	Якова пер., Ром.
11	Неділя	Стефана
12	Понед.	Парамона
13	Втор.	† Андрея ап.
14	Середа	1 Груд. Наума

НОВИНКИ.

*** Населенє Злучених Держав, вчисляючи Порто Ріко та Филипини, після послідного обчисленя переступило цифру 100 міліонів, позаяк виносить 103.992.757. Три з поміж десять найбільших міст на сьвіті лежать в Злучених Державах, іменно: Ню Йорк, Шікаґо і Филядельфія.

*** В Гащові (повіт Турка) в Галичині живе родина корчмаря, Йосля і Ляї С. в котрій є 5-ро дітий, пів малп. Так родичі, як і двоє наймолодших дітий суть зовсім правильно розвинені. Пять найстарших, в віці від 16 до 5 літ суть зовсім звироднілі з такими знаменами: вигляд малпи, зріст малий, руки незвичайно довгі, будова дуже слаба, голови маленські, рухи нескладані, очи ледво видні, волосє щетинясте, ясне шорстке. Людий вони боять ся і втікають перед ними до комина, печи на хліб і т. д. та порскають на їх вид, наче малі котята, що то перший раз їх знесено зі стриху. Ніодно з них не говорить, але белендить немилим голосом. Самі не вміють їсти, позаяк не розріжняють ніяких страв та беруть до губи траву і землю. Тому треба їх все кормити. Голодні, показують на страву, але як який кусок вилетить їм з рота, не вміють вже його підняти. Вдоволенє висказують перекривленєм лиця, а невдоволенє плачем, подібним зовсім до скомленя собаки.

*** До Алентавн, Па. прибув 2-го с. м. Хорват Мікуля, який 6-го лютого 1906 року вибрав ся був пішки на прохід, якого довгота має виносити 50.000 миль. До сеї пори зробив він 23.000 миль перебивши ногами Европу, Африку та Полудневу Америку.

*** В шпиталю Ракефелера в Ню Йорку минувшого тижня лікар др. Алексій Каррель доконав правдивого хірурґічного чуда. Виняв іменно здоровій собаці серце і зложив обоє, то є собаку і її серце осібно на леді та доперва по тижневи вложив серце опять на давне місце. Днесь собака зовсім весела і здорова бігає по подвірю шпиталя. Лікар сей обіцює здивувати сьвіт ще більшими чудами.

*** В міській трупярни в Ню Йорку стала ся перед пару днями цікава подія. Фармер Визву з Бурлінґтон приїхавши до Ню Йорку, в готелю, де висів, впав нараз мертвий. Покликаний сейчас коронер і його нововибраний заступник ствердили смерть, лиш в однім не могли згодити ся: на котрого з них спадає обовязок списаня протоколу. Суперечка ставала щораз горячійша, та туй-туй воюючі сторони мали вже вхопити ся більше переконуючих арґументів, коли... о горе: мерлець підносить ся зі стола, обкидує сварячих ся лікарів їдким поглядом та кричить: „Хто має писати протокол, про се хиба моє слово ще найважнійше! Та взагалі не можу зрозуміти, що означає ціле ваше поведенє!...“ Сказав се, і повалив ся опять на стіл. Лікарі, в перпій хвилині перепуджені, кинули ся однак до нього, почали відтирати і переконали ся, що мнимий небіщик не вмер був направду, лиш омлів. Фармер привернений до житя, встав, взяв капелюх на голову і пішов на місто за бизнесом.

*** Одна з тутешних часописий подає таку відомість: В редакції російської часописи „Тихий океан“ в Лос Анджелес, Каліфорнія недавно відбуло ся зібранє великого числа Росіян, які задумують в Каліфорнії поселити ся одною збитою масою. Ходило з початку о масове поселенє ся в Мексику, але позаяк тут треба було платити дуже високе цло від закуплених в Зл. Державах рільничих приладів, тому поселенці порішили закупити великий шмат землі в Коліфорнії. Ходить о поселенє ся 10.000 людий, прибувших з Канади та усіх усюдів Злучен. Держав між якими переважають духобори і молокане. Провідник в сім русі, редактор згаданої часописи, Павло Шербак висловив гадку, що кольонія пічне вже праці в земли з початком цьвітня с. р.

НЕПРИЯТНІ СНИ.

Люди, хоруючі на неприятний сон, сон з перервами, безсонність, або несупокійні сни, мусять затямити собі, що в части се суть наслідки неправильного травленя і тому такі люди доконче мусять змінити спосіб житя. І по перше, треба сконтролювати передовсім цілу систему, як се повинно робити ся підчас усіх недуг травленя, аби потім подати її більше сил, щоб могла сповняти свою працю з легкостю. До сего всего дійдете уживаючи Трінера Американський Елісір Гіркого Вина. Рецепту сего ліку послідними часами змінено, щоб зробити його сильнійшим і більше скуточним і певно воно вдоволить усіх, що його уживають. Усуне обструкцію за одним разом як також і много иньших долегливостий, а уживаючи сего ліку через якийсь час всякий буде цілковито виличений.

Уживайте сего ліку завсігди як не маєте охоти до їди та відчуваєте ослабленє і змученє. По всіх дрогсторах.

JOS. TRINER,
1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

Перт Амбой, Н. Дж. Товариство Зап. Січ, від. Р. Н. С. 155, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 18-го грудня с. р. о год. 2-ій з полудня. На сім мітінґу предложить ся касове справозданє, почім наступить вибір нових урядників, а відтак приниманє нових членів. Неявивший ся звич. член заплатить 50 ц., а урядник 1 дол. кари. Також просить ся довгуючих членів, аби свої довги вирівнали, бо инакше зістануть виключені з Товариства і з Р. Н. Союза — Ів. Ваверчак, предс., Мих. Чумер секр.

Вітней, Па. Братство Трех Сьвятителів, від. Р. Н. С. 35, повідомляє всіх своїх місцевих і околичних членів, що дня 18. грудня б. р. о год. 1-шій зполудня відбудеть ся річний мітінґ, на котрім буде вибирати ся новий уряд на рік 1911. Кождий член мусить безуслівно явити ся і свої довги вирівнати. Хто на сей мітінґ не прийде, заплатить 50 ц., а урядник 1 дол. кари. —Ів. Сопчішак, предс.; Петро Квочка, секр.

Сейр, Па. Братство Благовіщеня Пр. Богородиці, від. Р. Н. С. 107, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 17. грудня б. р. відбудеть ся в галі п. Анґела на Томас Ав. річний мітінґ, на котрім буде касове справозданє і вибір нового Уряду. Взиваєть ся довгуючих членів, щоби всі свої залеглости безпроволочно вирівнали. — Ів. Гиряк, предс.; Данько Новак, кас.; Ант. Лучейка, секр.

Мініспорт, Па. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. Р. Н. С. 48, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 18. грудня б. р. Наради розпічнуть ся зараз по богослуженю. Буде вибирати ся новий Уряд, тому кождий член обовязаний явити ся, бо хто не прийде, заплатить 50 ц., а урядник 1 дол. кари. Довгуючі члени мають виплатити всі свої залеглости. — Назарко Гринишин, секр.

Пасайк, Н. Дж. Братство сьв. О. Николая від. Р. Н. С. 42. повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся 16 н. ст. грудня б. р. о год. 7½ вечером в сали п. П. Ковальчика ч. 86 друга ул. Взиває ся до участи всіх членів під карою, приписаною статутом. — Алекс. Хованець секр.

Ню Йорк, Н. Й. Товариство „Тисьмениця“, від. 144 повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 10-го грудня с. р. Кождий член має безуслівно явити ся і вирівнати всі свої залеглости, позаяк довгуючий не буде мати права до голосованя, ані не буде міг бути вибраний до ніякого уряду. Всі урядники на сей мітінґ мусять явити ся з своїми книжками в як найбільшім порядку: касієр і секретарі мають здати точне справозданє з усіх доходів і розходів а контрольна комісія з усіх переведених контроль. По сім наступить вибір нового уряду. В разі неставленя ся членів або недоставленя усіх товариських книжок в як найбільшім порядку, буду приневолений скликати надзвичайний мітінґ та до його переведеня запросити Голов. Урядника Р. Н. Союза — А. Зубрицкий, пр.

Перт Амбой, Н. Дж. Братство сьв. О. Николая від. 104. Р. Н. С. повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітінґ відбуде ся дня 11. грудня с. р. точно о годині 3-тій по полуд. в галі п. Николая Ваверчака. На тім мітінґу зложить ся справозданє касове з року 1910 а потому наступить вибір нового Уряду. Кождий член, що неявить ся на сей мітінґ, заплатить 50 цт. а урядник 1 дол. кари. Член, котрий не заплатить старого довгу, буде виключений з Братства і з Р. Н. Союза. — Василь Козак пред., Николай Ваверчак кас., Дмитро Степась секр.

Маганой Сіті, Па. Братство сьв. О. Николая, від. 222 повідомляє своїх членів, що річний мітінґ вібуде ся дня 11-го грудня с. р. в руській школі, зараз по Службі Божій. Взиває ся всіх місцевих членів, як і з дооколичних плейзів, аби безуслівно явили ся на сей мітінґ та вирівнали всі свої довги. Справоздання дотеперішного уряду і вибір нового на рік 1911-ий. Нових членів буде принимати ся на річнім мітінґу всего лиш за 1-го доляра вступного, а в день празника сьв. о. Николая без вступного. Тому користайте, братя Русини з нагоди, та забезпечуйте свої родини. — Йосиф Качмарчик, пр.

Алентавн, Па. Братство сьв. Арх. Михаїла, від. Р. Н. С. 147, подає до загальної відомости, що на річнім засіданю дня 20. надолиста с. р. вибрано отсих нових урядників: Алексей Трач, предс.; Іван Собчак, кас.; Юрій Луців, секр. Місячні мітінґи будуть відбувати ся в салі М. Паладіни на Тілґмен стр. Взиваєть ся всіх членів, щоб явили ся безуслівно на найблизший мітінґ з грудню, бо хто не прийде, заплатить 50 ц., а урядник 1 дол. кари. До кінця грудня б. р. будемо принимати нових членів до нашого Братства без вступного. — Ал. Трач, предс., Ю. Луців, секр.

НА РУСЬКО-УКРАЇНСЬКУ БУРСУ В СЯНОЦІ

зложили на мої руки на хрестинах у д. Івана Заслоцького: М. Петровський, Іван Заслоцький і Василь Пасічник по $1.00; Дмитро Мороз і Михайло Стеців по 50 цнт.; Стеф. Опалинський 40 цнт; Дмитро Микитяк, Федь Федик, Филип Ґлушок, Федь Коник, Іван Филипчук, Василь Сопко і Іван Ілик по 25 цнт.; Вас. Висоцький, Іван Скрипчук і Теодозія Скрипчук по 10 цнт. Разом $6.45. Гроші сі в сумі 30 кор. 88 сот. вислано на руки о. Омеляна Константкевича в Саноці. Всім жертводавцям щире спаси Бог. М. Петровський 200 Victor Str. St. Louis, Mo.

Пошукуваня.

Хтоби знав Василя Пушкаря, най донесе про него на адресу: Hr. Mankiw, 1234 Pearl Str., Philadelphia, Pa.

Пошукуєсь Андрія Чорного, родом з Теребовлі, який від 1½ року не дає звістки про себе. Є чутка, що мав померти; не знати тільки де. Був в Чікаґо, з відки мав поїхати до Вінніпеґ до шпиталю. Хтоби знав дещо про нього, зволить ласкаво донести до редакції Свободи, 184. Hudson Str., New York, N. Y.

Пошукую свого краяна, Петра Папінчак, родом з Лопінки, пов. Ліско, Галичина. Перед шести місяцями робив в Breslau, Pa. на желізници за формана і [illegible] лици Johnstown, Pa. Хто би про нього знав, або він сам, най зголосить ся на адресу: Peter Krajnyk, 112 Lake Ave., Allegheny, Pa.

Дяк з добрим теноровим голосом, уміючий провадити хор, вести школу і уладжувати представленя, пошукує посади. Дмитро Добромиль, West Newton, Pa., Box. 620. (48-51)

Потребую дяка з добрим голосом, що знає нотний сьпів. Зголошеня приймаєсь до 15-го с. м. Rev. M. Danilovich, Box. 11, Latrobe, Pa.

СПРАВИ „Р. Н. СОЮЗА".

Покровитель і почетний член Р. Н. С.: їх Преосв. Стеф. Сотер Ортиньский, перший руський Епископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1910—1912:

Духовний управитель: о. Мих. Балог, R. 9, Box 8, Butler, Pa.

Предсідатель: Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька: Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель: Іван Мартон, Whiting, Ind.

Секретар рекордовий: Теодозій Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий: Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Касієр: Алексій Шарпонь, 524 Pine and Franklin St., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
о. В. Балог, Whiting, Ind.
Евген Гвоздик, Scranton, Pa.
Теодозій Каськів, Newark, N. J.

Радні:
Іван Глова, Shamokin, Pa.
А. Стефанович, Ambridge, Pa.
Й. Ялечко, Ramey, Pa.
С. Митренко, Olyphant, Pa.
В. Левчик, Elizabeth, N. J.
А. Добош, Lansford, Pa.

Організатор: Ілько Моранець, 1441 Emma Street, Chicago, Ill.

Редактор: Осип Стеткевич, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Управитель друкарні: Константин Кирчів, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Головна Канцелярія „Р. Нар. Союза" під числом 123 Sussex Str., Jersey City, N. J.

ВСТУПАЙТЕ ДО Р. НАР. СОЮЗА!

„Руський Народний Союз" — приймає членів до 45 літ життя.

Вступне після літ.

Р. Н. Союз платить:

В разі смерти члена кляси „А" (ціле посмертне) $1,000.00.

В разі смерти члена кляси „Б" (половину посмертного) $500.00.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А" $400.00.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б" $200.00.

Посмертне за діти від $15.00 до $300.00.

В разі утрати: а) обох очий, ніг, або рук $1,000.00, б) одної руки, ноги або ока $200.00.

Єсли отець родини в шпиталю божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

ДО ВСІХ ВП. СЕКРЕТАРІВ І ОРГАНІЗАТОРІВ ВІДДІЛІВ Р. Н. СОЮЗА.

Звертаємо отсим увагу пп. Секретарів, щоби не присилали декларацій без виповненя сьвідоцтва лікарського, яке находить ся на другій стороні декларації, позаяк такі не будуть приняті. Члени понад 43 літ, мають предложити метрику або який инший доказ свого віку.

Рівнож при виповнюваню декларацій просимо на те уважати, щоби на декларації було подано, на яке посмертне член хоче належати, перечеркненєм слово ціле або половину посмертне (ого), кілько має він і його жена літ, імя жени або якого иншого члена родини, після того, кому член записав посмертне. Секретарі мають уважати, щоби член заявив, якої єсть віри. Не вистарчає сказати, що член єсть Русин або руської віри, бо таких маємо вже кілька.

Член, котрий не вміє писати, має зробити на декларації пером знак хреста, уміючий писати має підписати ся власноручно на обох сторонах декларації.

Місячні справоздання т. є. друки на жовтих картках, як також адреси нових членів просимо виповнювати і присилати враз з деклараціями і розметом.

Від Головного Уряду Р. Народного Союза в Америці.

Ч. 1542. КВІТ $850.00

на вісімсот пятьдесять долярів, котрі п. Юрко Михайлишин отримав як посмертну запомогу по Лешку Михайлишин з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.

Ембридж, Па. 19. новембра 1910.
Юрко Михайлишин.

Сьвідки:
Петро Голованець,
М. Нижинкевич.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Відділ 47.
Іван Кляйн предс.,
Л. Гриневич секр.

Ч. 1543. КВІТ $150.00

на сто пятьдесять долярів, котрі місцев. уряд отримав як похоронні кошта по Лешку Михайлишин з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.

Ембридж, Па. 28. новембра 1910.
Бр.-сьв. Петра і Павла від. 47.

Сьвідки:
М. Нижинкевич,
Лесьо Гриневич.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Відділ 47.
Ів. Кляйн предс.,
Лесьо Гриневич секр.

Ч. 1544. КВІТ $100.00

на сто долярів, котрі зістали виплачені за похорон по Івані Стефаник з Головної Каси Руського Народного Союза в Амер.

Нортгемптон, Па. 19. новембра 1910.
Іван І. Свала.

Сьвідки:
Стефан Цап,
Теодор Федько.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Відділ 33.
Гавриїл Онущак предс.,
Михаїл Петрик секр.

Ч. 1549. КВІТ $1000.00

на тисяч долярів, котрі п. Марія Волошинович отримала як посмертну запомогу по мужу Івані з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.

Алден Стейшн, Па. 26. новембра 1910.
Марія Волошинович.

Сьвідки:
Юрко Гавриляк,
Нік. Рудавський.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Відділ 72.
Прокін Судик предс.,
Андрей Звіриженський секр.

Ч. 1555. КВІТ $400.00

на чотириста долярів, котрі п. Василь Іванцьо отримав як посмертну запомогу по жені Еві з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.

Олифант, Па. (дати не подано).
Василь Іванцьо.

Сьвідки:
Олекса Хомин,
Іван Боднар.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Відділ 3.
Юрій Хиляк предс.,
Демко Хомин секр.

Ч. 1558. КВІТ $100.00

на сто долярів, котрі п. Йосиф Тенча отримав як надзвичайну запомогу за невил. слабість з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.

Плимавт, Па. 16. падолиста 1910.
Йосиф Тенча.

Сьвідки:
Б. Маліковський,
Михаїл Гбур.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Відділ 46.
Алекс. Сорока предс.,
Стефан Гриняк секр.

Ч. 1574. КВІТ $27.90

на двайцять сім долярів 90 центів, котрі місцевий уряд отримав як посмерт. кошта по Юркові Дзюба з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.

Рамей, Па. 20. падолиста 1910.
Іван Бунга.

Сьвідки:
Анд. Мовчан,
В. Цап.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Відділ 58.
В. Копильчак предс.,
Іван Бунга секр.

Ч. 1581. КВІТ $25.00

на двайцять пять долярів, котрі п. Антін Шкрабут отримав як надзвичайну запомогу за нев. слабість (ух. XI. Конв.) з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.

Чікаґо, Ілл. 21. листопада 1910.
Антін Шкрабут.

Сьвідки:
Іван Крайовський,
Григорий Гавриляк.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Відділ 165.
Г. Гавриляк предс.,
Стефан Коцоловський секр.

Ч. 1582. КВІТ $25.00

на двайцять пять долярів, котрі п. Михайло Крайник отримав як надзвичайну запомогу за нев. слабість (ух. XI. Конв.) з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.

Чікаґо, Ілл. 21. падолиста 1910.
М. Крайник.

Сьвідки:
Михаїл Попіль,
Йосиф Щурко.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Відділ 165.
Г. Гавриляк предс.,
Стефан Коцоловський секр.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

Ню Брітейн, Конн. Братство сьв. Петра і Павла, від. Р. Н. С. 254, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 13. грудня с. р. о год. 7-ій вечером відбудеть ся на Лафаєт стр. річний мітінґ, на котрім буде вибирати ся новий Уряд на рік 1911. Всі члени мають на сім мітінґу безуслівно явити ся, бо хто не прийде в означенім часі, заплатить 50 цент., а урядник 1.00 дол. кари. Котрий член не вирівнає свого довгу, зістане виключений з Братства і з Р. Н. Союза. При сій нагоді повідомляєть ся всіх Русинів, що через цілі три місяці: грудень, січень і лютий приймаємо нових членів до Братства без вступного, а до Р. Н. Союза після статутів. — Іван Стецьо, предс.

Ню Йорк, Н. Й. Руське Тов. „Тисьмениця", від. Р. Н. С. 144, повідомляє всіх своїх членів, що дня 10 грудня с. р. відбудеть ся в салі під ч. 134 E. 7. стр. річний мітінґ, на котрий мусять безуслівно явити ся всі члени, бо будуть полагоджувати ся важні справи, як річне справоздане старого Уряду і вибір нових Урядників на рік 1911. — Д. Сліжук, пр.; Ю. Кузів, кас.; Ів. Коцький, секр.

Честер, Па. Братство Сошествія сьв. Духа, від. Р. Н. С. 237, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 18. грудня с. р. о годині 2-ій по полудни. На сім мітінґу предложить ся касове справоздане, почім наступить вибір нових урядників на рік 1911. Кождий член, що не явить ся на сей мітінґ, заплатить 50 ц., а неявивший ся урядник 1 дол. кари. Всі довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, як також і кари, бо в противнім разі зістануть виключені з Братства і з Р. Н. Союза. На сім мітінґу буде принимати ся нових членів до Братства без вступного, а до Р. Н. Союза після статутів. — За уряд братський: Антін Мищиха секр.

Правіденс, Р. А. Братство Князя Данила, від. Р. Н. С. 73, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 17. грудня, в домі О. Рекрута, 148 Блекстон стр. Мітінґ розпочинаєсь точно о год. пів до третьої. На сім мітінґу буде справоздане касове, вибір нового Уряду і инші важні справи. Неявивші ся звичайні члени будуть грубо карані, а урядники подвійно. — Іван Рекрут, секр.

Ню Йорк, Н. Й. Тов. „Просьвіта" від. Р. Н. С. 204 подає до відомости своїм місцевим і позамісцевим товаришам і товаришкам, що місячний мітінґ відбудесь в суботу дня 17-го грудня с. р. в салі під ч. 46 Ave A. Ню Йорк, Н. Й. Взиває ся всіх довгуючих товаришів, щоби всі свої довги вирівнали, бо в противнім разі стратять право голосу і не можуть бути вибрані на уряд товариства на річнім мітінґу, який відбуде ся дня 24-го грудня о год. 8. вечер у висше згаданій салї. Просить ся всіх товаришів(ки) прибути на заповіджені мітінґи, бо инакше може наступити кара після статута. На річнім мітінґу предложить ся касове справоздане, почім наступить вибір нових урядників на рік 1911. Нових товаришів (шок) будемо принимати до Тов. „Просьвіта" без вступного, а до Союза після Статута. — Йосиф Хомів, предс., Стефан Чіснок, секр.

Сиракюз, Н. Й. Сестрицтво Непорочного Зачатія Пр. Д. Мар. від. Р. Н. С. 200. подає до відомости всім членкиням свого відділу, що річний мітінґ відбуде ся дня 11. грудня о 5 год. Кожда членкиня має явити ся під карою 50 ц. Котра сестра не має заплаченого довгу, зістане виключена з сестрицтва і з Р. Н. Союза. —Анна Вариян, предс., Юлія Цар, секр.

Ст. Луіс, Мо. Братство сьв. Володимира Вел. від. Р. Н. С. 179, повідомляє всіх своїх членів, що річне зібранє відбуде ся в неділю 18 грудня с. р. точно о год. пів до першої зполудня. На тім засіданю має явити ся на час кождий член зі Ст. Люіс і з поблизької околиці; неявивший ся член платить 50 цнт., а урядник $1.00 кари. Тільки хорих членів звільняєсь від кари. Члени, котрі довгують і на зібранє не являть ся, зістануть з Братства і з Р. Н. Союза виключені. На сім зібраню буде принимати ся нових членів а се дуже добра нагода для тих, що ще до жадної орґанізації не належать. Будуть обговорювати ся важні справи для добра нашої орґанізації, а відтак наступить справоздане з цілого року і вибір нового уряду на рік 1911. — М. Петровський, предс.

Мікисранс. Па. Братство Усп. Пр. Богородиці від. Р. Н. С. 56, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудесь дня 11-го грудня с. р. о год. 11-ій перед полуднем. На тім мітінґу буде: справоздане касове, вибір нових урядників на рік 1911 і принимане нових членів без вступного. Член невирівнавший свого довгу, буде виключений з Братства і з Р. Н. Союза. Член неявивший ся на мітінґу, підпадає карі $1.00, а урядник $2.00. — П. Копчак, пр., Вас. Копчак, секр.

Ню Йорк, Н. Й. Тов. „Зоря" від. Р. Н. С. 69, подає до відомости, що мітінґ в справі вибору нового уряду відбуде ся в суботу дня 17-го грудня с. р. в салі мітінґовій на E. Гавстон ул. Тож просить ся тих членів, котрі ще належать до Тов. „Зорі" і до Р. Н. Союза, щоби явили ся на сей мітінґ точно о год. 8-ій вечером і свої обовязки сповнили. — А. Титла, секр.

Рочестер, Н. Й. Подаю до загальної відомости, що хто має намір вступити до нашого Братства сьв. Йосафата і до Р. Н. Союза, нехай зголосить ся до місцевого орґанізатора на низше подану адресу. До Братства платить ся вступного $1.50, а вступне до Р. Н. Союза таке, як приписує статут. Кождий повинен обезпечити свою будучність, тим більше, що невеличка обезпечуюча квота не йде в чужі руки, але на користь рідного народа. Подбайте, братя Русини, про себе та про свої родини і приступайте громадно до своїх власних товариств. — Сильвестер Гривнак, місц. орґан., 8 Hopemon Pl., Rochester, N. Y.

Бівер Медов, Па. Братство сьв. Арх. Михаїла, від. Р. Н. С. 95, повідомляє всіх своїх членів, що в неділю дня 18. грудня б. р. зараз по слухбі Божій відбуде ся річний мітінґ, на котрім зложить ся касове справоздане і виберець ся новий Уряд на рік 1911. Неявивший ся член заплатить 50 ц., а урядник $1.00 кари. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залеглости, бо инакше зістануть виключені з Братства і з Р. Н. Союза. — Вол. Шипула, предс.

Карнегі, Па. Уряд Бр. сьв. Петра і Павла від. Р. Н. Союза 55 подає до відомости своїм членам місцевим і позамісцевим, що річнє засіданє відбуде ся в неділю, 11-го грудня с. р. в церковній салі під ч. 220 Джейн ул. Взиває ся довгуючих членів, щоби всі свої довги вирівнали, бо в противнім разі стратять право голосу і не можуть бути вибраними до уряду Братства. Перед засіданєм відбуде ся посьвящене фани брацкої і сьвітла електричного заведеного за старанєм Братства в церкві. На засіданю буде принимати ся нових членів до Братства без вступного а до Р. Н. Союза після статута. Неявивший ся член заплатить 50 ц., а урядник 1 дол. кари. — Іван Адзима, предс., Л. Кулик, секр.

Н. С. Пітсбург. Па. Братство сьв. Георгія, від. Р. Н. С. 250, подає до відомости своїм членам, що річний мітінґ відбуде ся дня 11. грудня б. р. о 2-ій годині по полудни. Буде вибір нового Уряду на рік 1911, тож кождий член має на сім мітінґу явити ся і свій довг вирівнати. Неявивший ся член заплатить 50 цент., а урядник $1.00 кари. — Іван Станко, секр.

Скатдейл, Па. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. Р. Н. С. 36, повідомляє всіх своїх членів, що дня 18. грудня б. р. о год. 1-шій по полудни відбуде ся річний мітінґ, на котрім буде вибирати ся новий Уряд на рік 1911. Котрий член не прийде на сей мітінґ, буде караний після статута. Довгуючих членів просить ся вирівнати всі свої залеглости. — Мик. Зорива, предс.; Ів. Бибель, кас.; Ів. Корба, секр.

Донора, Па. Братство сьв. Димитрія, від. Р. Н. С. 157, повідомляє всіх своїх членів, що дня 25. грудня б. р. о год. 1-ій зполудня відбуде ся в церковній салі на 5-тій улиці річний мітінґ, на котрім має явити ся кождий член під загрозою $1.00 кари. На сім мітінґу буде принимати ся нових членів: до Братства без вступного, а до Р. Н. Союза зі вступним, приписаним статутами. — Ів. Цепко, секр.

Сирентон, Па. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. Р. Н Союза 169, повідомляє всіх своїх членів, що дня 25-го грудня б. р. відбуде ся річний мітінґ, на котрім буде вибирати ся новий Уряд на рік 1911. Хто на сім мітінґу не явить ся, заплатить 50 ц., а урядник $1.00 кари. — Лешко Демко, секр.

Ланкастер, Н. Й. Братство сьв. Василія, від. Р. Н. С. 87, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 11. грудня б. р. о год. 1-шій по полудни відбудеть ся в галі Одд Фелов Комінґ Блок, 45 Централь Аве. річний мітінґ, на котрім буде складати ся касове справоздане, вибирати ся новий Уряд і принимати ся нових членів: до Братства без вступного, а до Р. Н. Союза після статута. Неявивший ся член заплатить $1.00, а урядник $2.00 кари. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залеглости, бо инакше зістануть виключені з Братства і з Р. Н. Союза.

Юнгставн, О. Братство сьв. Арх. Михаїла, від. Р. Н. С.140, повідомляє всіх своїх членів, що дня 10. грудня б. р. о год. 2-гій по полудни відбуде ся братський мітінґ, на котрім мусить бути присутний кождий член під загрозою 50 ц., а урядник $1.00 кари. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залеглости. Хто єще до Братства і до Р. Н. Союза не належить, нехай зголосить ся до місцевого секретаря на подану низше адресу: Йосиф Присташ, 1169 St. Clair Ave., Youngstown, O.

Форд Ситі, Па. Братство сьв. О. Николая, від. Р. Н. С. 63, повідомляє всіх своїх членів, що дня 25. грудня б. р. точно о год. 1½ зполудня відбуде ся річний мітінґ, на котрім зложить ся касове справоздане і буде вибирати ся новий Уряд на рік 1911. Всі члени мають безуслівно явити ся під загрозою $1.00, а урядник $2.00 кари. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залеглости, бо в противнім разі зістануть виключені з Братства і з Р. Н. Союза. — Сем. Баль, прдс.; Василь Рудавський, кас.

Спанглер, Па. Братство Благовіщеня Пр. Богородиці, від. Р. Н. С. 120, повідомляє всіх своїх членів, що дня 19. грудня б. р. відбудеть ся річний мітінґ, на котрім зложить ся касове справоздане і буде вибирати ся новий Уряд. Неявивший ся звич. член заплатить $1.00, а урядник $1.50 кари. На сім мітінґу буде принимати ся нових членів без вступного. — Ів. Венґрин, предс.; Мат. Смарш, кас.; М. Белей, секр.

Ню Фльоренс, Па. Братство сьв. Василія, від. Р. Н. С. 113, подає до відомости всім своїм членам, що на річнім мітінґу вибрано слідуючих нових урядників: Тимко Мадейчак, предс.; Лешко Максимчак, його заст.; Стефан Бич, кас.; Мих. Цапар, його заст.; Андр. Ґеферт, секр.; Анд. Михнєвич його заст. Мітінґи відбувають ся кождої неділі по 15-ім точно о год. 1-шій зполудня. — Уряд братський.

Вест Нютон, Па. Братство сьв. О. Николая, від. Р. Н. С. 255, подає до відомости місцевим і позамісцевим членам, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 11. грудня б. р. Будемо принимати нових членів через два місяці до Братства без вступного, а до Р. Н. Союза після статута. Також повідомляємо, що запомога хорим не буде виплачуватись через чотири місяці т. є. до 1-го цвітня 1911 р. Кождий член має явити ся на мітінґу точно о години 1-ій по пол. в гали під ч. 511 Рейл Род стр. Котрий член не явить ся, заплатить 50 цнт. кари. Також всі членські залеглости мусять бути безусловно виплачені. Мітінґи відбувають ся в 2-гу неділю по 1-шім. — Савер Додівка предс., Ефрем Олійник кас., Теод. Соколовський секр.

Каліфорнія, Па. Братство сьв. О. Николая, від. Р. Н. С. 148, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 18. грудня б. р. Котрий член не явить ся, заплатить 1 дол. кари. — Іван Федина, секр.

Бервік. Па. Братство сьв. О. Николая, від. Р. Н. С. 153, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 18. грудня с. р. о год. 1-шій по полудни. На сім мітінґу предложить ся справоздане касове, а потім наступить вибір нових урядників. Взиває ся довгуючих членів, щоби всі свої довги вирівнали, бо в противнім разі стратять право до голосованя і не можуть бути вибрані на уряд Братства. На сім засіданю буде принимати ся нових членів до Братства після ухвали, а до Р. Н. Союза після статута. Непribувший на се засіданє заплатить 50 ц., а урядник 1 дол. кари. — Стефан Саврук, секр.

Нюарк, Н. Дж. Братство сьв. Володимира, від. Р. Н. С. 190, повідомляє всіх своїх членів, що дня 10. грудня б. р. точно о год. 8-ій вечер відбудеть ся в салї Мацика, 171 Пасіфік стр., Нюарк, Н. Дж. річний мітінґ, на котрім буде справоздане касове і вибір нових урядників. Неявивший ся член заплатить 2 дол., а урядник 4 дол. кари; а хто не вирівнає свого довгу, буде виключений з Братства і з Р. Н. Союза. — Уряд братський.

Пітсбург, Па. Братство сьв. О. Николая, від Р. Н. С. 53 повідомляє всіх своїх членів, що дня 11. грудня б. р. о год. 2-гій по полудни відбудеть ся річний мітінґ, на котрім зложить ся цілорічне справоздане і буде вибирати ся новий Уряд. Хто на сей мітінґ не прийде, буде караний після статутів. На сім мітінґу будемо принимати нових членів без вступного. Опікуни хорих мають принести свої урядові книжки і віддати їх предсідателеви. — Н. Война(?)тович, предс.; Г. Федорчак, кас.; Алан. Виташ, секр.

ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ СЬВЯТО в ПАСАЙКУ, Н. Дж.

Дня 27. падолиста с. р. сьвяткувала молода пасайська Русь велике церковно-народне сьвято. Згаданого дня прибули до Пасайку достойні гості, князі гр. кат. Церкви: Його Ексцеленція А. Р. Шептицький, Митрополит галицький і Впреосьвященний Кир С. С. Ортинський, запрошені сюди тамошним організатором отцем духовним і куратором молоденької гр. кат. парохії на посьвячене угольного каменя будуючої ся церкви.

Перед приїздом достойних гостей, котрий мав наступити о год. 3.40 по полудни на стації Erie, зібрали ся оба братства молодої парохії: мужеське о. Николая під проводом свого предсідателя п. Адама Яцишака і дівоче під проводом своєї предсідательки п. Марії Костик. Оба братства під американською хоругвою. Дівоче братство було без прапора, бо шизматики не хотіли видати зі своєї галі, де вона переховала ся, певно тому, що будуть її потребувати при посьвяченю найбільшого в Пасайку шизматицького салуну (корчми), будованого на місци, як говорять люди, де мала стати найбільша шизматицька церков.

Кромі братств, очікувало на приїзд обидвох Владик множество людий; а так одна група на Erie діпо, а друга коло церкви. Коли поїзд задержав ся на стації, висіли оба Владики враз з сьвящениками. Керичом в супроводі тамошного сьвященика, обох братств і народа поїхали вільним кроком, окружені братством, на Van Buren Str., де будує ся нова церков. На порозі парохіяльного дому привитав достойних гостий хлібом і солею куратор церковний п. Іван Шафран, проголошуючи в вершо гарно обдуману, привітну бесіду. Оба Владики, одіті в хороші архиєрейські ризи, удали ся до безменту нової церкви, щоби на провізоричнім приготованім престолику доверши[illegible] обряд сьвячення води. Перед входом до безменту виголосив о. парох привіт до Владик, а сестриці братства сьв. Варвари, дівчата Марія Ванько і Катерина Вучкович вручили Владикам китиці рож, при чім Марія Ванько виголосила тремтячим жіночим голосом коротеньку привітну бесіду від сестрицтва. В часі водосьвятя сьпівав дуже гарно, відомий зі своїх публичних виступів в околици, хор з Джерзи Сіті під мілою диригентурою п. Гели.

По водосьвятю наступило посьвячене угольного каменя Його Ексцеленцією Митрополитом в асисті Преосв. Владики і сьвященства. По скінченю посьвячення угольного каменя, виголосив Преосв. Владика Кир Сотер палку, за душу хватаючу проповідь, маркуючи з натиском недовірність шизматицьких агітаторів, тих п'ятнючих зміїнників зрадниками запроданцями віри і народности та рабівниками власної совісти. Преосвященний Владика, широко звісний проповідник, порушив серця своєю мовою не лише оставших вірними своїй церкві, але і відступників, так сильно, що межи народом дав ся чути з початку ступлений, а опісля голосний плач.

По Преосьвященнім Кир Сотері промовив до народу Його Ексцеленція Митрополит, висказуючи свою радість [illegible] для тих, котрі лишились вірними своїй церкві і народности, а жаль і смуток для відступників. „Киньте на нас каменем, убийте нас, — говорив Митрополит — ми без [illegible] і нарікання приймемо ся нести страждання і хрести для Христа [illegible] в Христі і Його правдивій [illegible] правдиве щастє для душі [illegible]. Обі бесіди зробили на [illegible] велике враженє, а наука, [illegible] князями нашої [illegible] кат. церкви, остане в серцю учасників до гробової дошки.

По доверченю посьвячення вступили оба достойники до хати місцевого сьвященика, котра — мимоходом [illegible] — єсть власностію церкви [illegible] для церкви [illegible] і тут розмовляли по вітцівськи [illegible] з кураторами і парохія-нами, заохочуючи їх до праці і витревалости в зачатім ділі та до любови всього, що рідне, руське. Час минав скоренько і хвиля розлуки лїтий зі своїми духовними батьками зближила ся, бо о 6 годині вечером князі церкви пращані народом, віділхали на стацію, щоби звідти удати ся до Филядельфії.

Не завадить згадати і про наших штучних москалів з грибівської, горлицької та шариської ґубернії, котрі рівнож прийшли „подивити ся" на архиєреїв зі своєї старої вітчини. Своїм заховaнем підчас посьвячення згаданого каменя, а ще більше в часї проповіди обох Владик, виявили цілу свою, скривлену царославними батюшками та псаломщиками душу і дали сумне сьвідоцтво своєї правдиво азиятицької культури, бо коли чужі народности, а між ними і Жиди, заховували ся по джентельменськи, статочно і з повною пошаною для церкви, обряду і достойних гостей, стояли з відкритими головами, то галицькі і угорські шизматики третої стріти (улиці) повилізали на нагромаджений перед церквою будівельний матеріял з накритими головами, пускали густі клуби диму з циґар, та від часу до часу, вигукуючи під носом, робили свої „істинно русскі" уваги. Один з них, відай „наймудрійший" проголосив до свого сусіда ось яку сентенцію: „Keby ja byl wypil da skilka puhareczkow palunki, byl bych mu powedzal nie taku naukú!... А таких мудрців було там більше. Чужі народности, а головно Анґліки, не могли надивуватись поведеню цареславних колтунів, а дізнавши ся, що то за порода людий і якої вони віри, з обуренєм осудили новомодних цареславних християн словами: „Shame! barbarous Christian people!!"

Так як молода гр.-кат. парохія сьв. От. Николая віднесла велику користь моральну і скріпила ся на дусї, так знов з другої сторони дикарі з третої стріти понесли велику страту моральну, бо осудили їх чужі культурні народи, пізнавши моральну вартість тих of Dundee Russian Church. Мали наші доморослі москалї і матеріяльну страту, бо позносили з собою на Dundee всї яйця, закуплені по жидівських сторах на посьвячене християнської церкви...

І най-же заперечить хто, що одна з найліпших вір на сьвіті не єсть віра царославна. Sure!!!

Гість.

За і проти алькоголю.

Ні один хиба з розумних людий не заперечить, що надмірне уживанє алькоголю чи горячих напитків ділає шкідливо на орґанїзм людини; ми нераз уже бачили, що найздібнїйші і найенерґічнїйші люди в наслїдок надмірного уживаня напитків зістали цїлковито так фізично як і душевно зруйновані. Над сим питанєм отже всяка дискусія є зовсім злишна. Але поставмо ми таке питанє: Чи взагалї уживанє алькоголю є шкідливе для одиниці?

Відповідь на се питанє зовсім не є така легка, позаяк наука, якої опиту мусимо тут засягнути в сїй справі, має поділені гадки. Суть научні авторітети, як проф. Мендель з Берлина та Кравзе з Липська, що катеґорично перечать, начеб то уміркуване уживанє напитків ділало шкідливо на людський орґанїзм; з другого боку знова неменше визначні учені, як Форель, Сонненбурґ і иньші суть того пересьвідченя, що алькоголь діставший ся до людського орґанїзму, хотяйби і в найменчій скількости, мусить викликати у нїм спустошенє. А знова суть навіть і такі люди, як професор Мінстерберґ, які твердять, що кождий чоловік до розвою свого орґанїзму необхідно потребує алькоголю.

Пересічна людина, війшовши в сей лябірінт поглядів учених, стане безрадна, не знаючи, кудою йти. Розумнїйший махне рукою на всї авторітети, та вибере „золоту середину", вистерігаючи ся з одного боку надмірного піяньства, але борючи ся всїми силами з другого боку проти безглуздного гисту прогібіціоністів, сковуючих понижаючими кайданами вольну волю чоловіка.

Поки що отже все ще гаразд. Але границю поміж мірним а надмірним уживанєм алькоголїчних напитків дуже легко переступити. І з жалем тут мусимо признати, що ціле наше тутешне „суспільне" житє з усїми його „патріотичними" обявами силує чоловіка сю границю переступати. Хиба не потрібно нікому нагадувати за сї всї наші мітинґи, пікніки, балї, на ті всї патріотичні обходи, підчас яких з засади сей виходить найбільшим патріотом, хто з'уміє перепустити через своє горло як найповажнїйшу скількість алькоголю. Ба, навіть і наші церкви тягнуть з алькоголю користь, уладжуючи балї на дохід церкви. А вже хиба що як що, а тягнути з сеї людської обридливої слабости, а з гріха (бож піяньство належить до гріхів) збирати фонди на проповіданє слова Божого, се вже хиба більше як... скажім делїкатно: дико, і проти такої аномалії усї розсуднїйші живла повинні всїма силами протестувати.

Сваток наш, пішовши раз і другий на „патріотичну" якусь справу, мусить порядно впити ся, бож він предінь патріот і добрий парохіянин — а війшовши раз на похилу дорогу, вже легонько котить ся в низ, у багно.

І тому, хоч само мірне вживанє алькоголю може і не є шкідливе, ми повинні однак на кождім кроці всїми силами і проти нього виступати, аж до часу, як наш простолюдин навчить ся пізнавати і шанувати границю між умірковaним а надмірним питєм. Бо в тім лежить власне найбільша небезпека для нашого народу.

Хто винайшов парасоль.

Не кождому відомо, що перші Хінцї послугували ся парасолями в часї дощу і перед лучами сонця. Після хінського переказу винахід парасолїв приписують жінцї архітекта Loupon, котра так мала сказати: „Ти будуєш доми, але їх не можна з місця на місце переносити, я винайшла щось таке для охорони чоловіка, що можна дальше, як тисяч миль нести". У Монґолів був парасоль також в найдавнїйших часах знаний. В Хінах не вийде ніякий достойник на улицю без парасоля або слуга несе його за ним. Після стану і ранґи властителя є там парасолї в два, три і чотири поверхи; парасолем на чотири поверхи можуть послугувати ся лише приналежні до цїсарського дому. В Гіндостанї носить володар парасоль на сїм поверхів. Взагалї на сходї і полудни Азії відграє парасоль дуже важну ролю. Сіямцї ослонюють навіть слонї (котрим віддають честь як сьвятим) дорогими парасолями великих розмірів. А як помершпй анґлїйський король Едвард вибрав ся в подорож до Індий, мусів тодішний ще князь Валлї їхати на білім слоню під великанським золотим парасолем, щоби мешканцям тамошним показати своє достоїньство. 20-ять, високої цїни парасолїв привіз з собою король, як тодішний князь Валлї до Анґлїї, котрі віддав до музею в Льондонї. Як в Хінах, Сіямі, Кохінхінї і Індіях так само парасоль є уживаний в Япанї. Япанські танечницї, Geishas звані, тримають в часї виступів паперові парасолї в руках і звуть свій танець „парасольним танцем". Навіть в Африцї парасоль здобув собі почетне місце у всяких достойників. Парасоль вартости 75.000 франків, подарувала була королева анґлїйська Вікторія султанови. Робота сего великих розмірів парасоля тревала кілька лїт. З Хін перейшов парасоль до Індий, з Індий до Греції а після переказу мав Пітаґорас послугувати ся парасолем перед пекучими промінями сонця в часї науки. З Греції помалу входив парасоль в уживанє до полудневих країв Европи, де найскорше був знаний Римлянами. Португальцї впровадили парасолї з Африки і Індий, потім Англичани і Французи, а в XVIII. ст. війшов в уживанє в Німеччинї. В Льондонї впровадив парасоль в. р. 1750 Sir Jonas Homway, котрий зразу був посьміховцем і навіть кидали за ним камінєм. Аж по 36 роках зачали ним послугувати ся. Коли у нас, то є Українцїв парасоль війшов в уживанє, нїгде не записано.

ЗМІНА АДРЕС.

Повідомляю всїх, кого се обходить, що моя теперішна адреса є така:

46-51 Rev. V. Dovhovych
62 West School str., Woonsocket, R. I.

Моя адреса тепер така:

48-50 Rev. Elias Kuziw
635 North River st. Wilkes-Barre, Pa.

Інтересованим подаю до відома, що моя теперішна адреса є така: Rev. P. Poniatyszyn, 244 Hunterdon Str., Newark, N. J. (49-50)

СЬМІШНЕ.

Ах так!

— Отже ви побрали ся, ти і та невеличка, з якою бачили тебе завсїгди минувшого лїта?

— Так, але ми не жиємо разом.

— Що? А сеж по якому?

— Ну, вона вийшла за иншого молодця, а я знов одружив ся з иншою дівчиною.

О горе!

Маґдуся (отвираючи свому судженому хатні двері): — Юрцю, заверни ся сейчас назад! Тато не повинні бачити тебе сьогодня за ніяку цїну!

— А сеж чому, Маґдусю, чейже менї позволено проводити вечері у вас; на Бога, що тут такого стало ся?

— Саме тепер дістали тато рахунок за ґаз.

Мале непорозуміне.

Пан Мирнович: — Чи знаєте о тім, панно Михалино, що ви є тою особою, яка забрала мій спокій, яка в послїдних часах спричинила менї безсонні ночи?

Панна Михалина: — О, пане Мирнович, — се так якось нечайно!... Ви поговоріть з мамунцею...

— З вашою матерію? Та сеж ви не дасте менї спати, граючи по цїлих ночах на своім клявікорді.

ЦІНИ І ПРАВИЛА ОГОЛОШЕНЬ В „СВОБОДІ".

1) ОГОЛОШЕНЯ БИЗНЕСОВІ, які йдуть довший час (від 3 місяцїв до року) платять ся після спеціяльної тарифи, яку інтересовані дістануть на жаданє листовно.

1-о, 2-о або 3-и разові ОГОЛОШЕНЯ БИЗНЕСІВ по 3 цнт. від слова за кождий раз.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ, як: мітинґи брацтв і товариств належачих до Р. Н. Союза поміщає ся безплатно один раз в рубриці „[illegible] Відділах Р. Н. Союза".

ОГОЛОШЕНЯ ТЕАТРАЛЬНИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ І БАЛІВ по 2 центи від слова для брацтв і товариств належачих до Р. Н. Союза, а для товариств неналежачих до Р. Н. Союза по 4 центів від слова.

ПОШУКУВАНЄ ОСІБ І РОБОТИ по 2 центи від слова за найменче 10 слів.

КОНКУРСИ ПАРОХІЙ і иньші по 3 центи від слова.

ПРОПОЗИЦІЇ ЖЕНИТЬБИ по 10 центів від слова за найменше 10 слів.

Одноразове оголошене адреси 25 центів.

2) Належитість за всяке оголошене мусить бути прислана згори та в цїлости. В противнім разї оголошене безуслівно не поміщає ся. Належитість за дрібні оголошеня можна присилати також почтовими марками.

3) Кожде оголошене мусить бути в редакції на тиждень перед датою виходу того числа часописи, в якім воно має бути поміщене. Оголошень телефоном не приймає ся.

4) За зміст оголошень або за відвічальність оголошуючих ся в часописи фірм редакція не приймає ніякої відвічальности.

5) Кого-б скривджено, або з ким зле обходжено-б ся в тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часописи, нехай про се сейчас повідомить редакцію, а коли подасть достаточні докази ошуства, викине ся оголошене несовісної фірми; кромі сего редакція доложить всїх старань, щоб ошуста потягнути до відвічальности.

6) Редакція має право відкинути або перервати яке небудь оголошене, не подаючи причини.

7) Редакція має право жадати від фірм або незнаних осіб, щоб прислали докази, що ведуть свій бизнес чесно і дійсно зможуть додержати того, що обіцюють в оголошеню.

8) В оголошеню мусить бути тілько правда. Редакція має право відкинути всяке підозріле оголошене.

9) Оголошеня мусять бути писані пером, виразно і на одній стороні паперу.

10) За дрібні оголошеня редакція не висилає ніяких поквітовань.

Книжки

які можна дістати в друкарні книжок „Свободи“:

	цнт.
Америка	15
Борба кляс і чому робітники орґанізують ся	15
Весела книжочка з обр.	35
В Старім і Новім краю	25
Дещо про зьвірята	30
Еміґрант	15
Жовнір	10
Журавлї	10
Житє, зарібки, орґанізації і т. п. в Спол. Державах	15
Зуб за зуб	10
Коротка Історія Руси	10
Капітал і праця	15
Казка про Жидів	15
Книжка рахункова	50
Марія	10
Многострадальний народ	20
Навернений грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	2.00
О підземних скарбах	25
Оповіданя	10
Про нутро землї	25
Покуса	10
Про кінець сьвіта	15
Псалтир	1.00
Розмова Поляка з Русином	10
Релігійні віровання	20
Слово ч. 5.	15
Слово ч. 6.	15
Страшна пімста	20
Смерть	10
Степові люде	15
Страйк	20
Стріляй па смерть, робітнича драма	15
Сонник	30
Товариска ворожка	15
Хто з чого жиє	15
Які то є люди на землї, з 20 образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Русько анґлійський тлумач	60

Молитвенники в красній оправі.

Бог надежда моя	$2.50
Хліб души	2.50
Друг Души	1.50
Друг Души (в зв. опр.)	75
Молитвенник малий	1.50
Вінець	1.50
Зборник	2.30

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10
Книжочки Братські	10
Помяник померших душ	10
Метрики хрещеня	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерти	3

Пишіть на адресу:

Swoboda,
184 Hudson St., New York.

ВИРОБИ БРАЦКІ

машлі, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.

ЦІННИК І ПРОБКИ ВИСИЛАЄ ДАРОМ.

Можете писати до нас по руски словеньски або польски.

R. H. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

THE FIRST NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.

Капітал $50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски $93.000.00.
Заснований 1864 року.

Праведить загальний банковий бизнес. Видає міжнародні мони ордери, драфти і пересилає гроші до всіх частий сьвіта, позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послідних 5 літ і виносять тепер около $500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Tel. 887 Orchard | **ШИФКАРТИ** | Член Р. Н. Союза

Руська Корабельна Аґенція Григорія Кунашевського

Єсли намірjaєте їхати до старого краю, а хочете, щобисьте ся не спізнили на шифу, та не блукали по Ню Йорку, то удайте ся до Руської Аґенції.

Шифкарти до Старого краю від 23 дол.
З Ню Йорку аж до самого Львова 30 дол 65 цнт.

До Одерберґу дол	28.60	До Тернополи дол.	31.25
„ Кракова „	29.00	„ Підволочиск „	31.45
„ Бродів „	31.10	„ Черновець „	31.50

Хто хотів би бути обезпечений та лучше обслужений, то нехай замовить шифкарту наперед. Повідомiть Аґенцію рівнож, коли і котрим треном будете їхати, а аґент переведе Вас зі стації до Аґенції, а також аґент відпровадить вас і на шифу. Щоби знати як застосувати ся то прошу прислати 2 долари задатку на шифкарту.

З старого краю шифкарти коштують 32.50 дол. вже з оплатою 4.00 дол. еміґраційним властям.

Хто з плєбаів хотів би спроваджувати зі старого краю своїх знакомих і кревних може спровадити їх через Аґенцію.

В нашім Бюрі полагоджують ся всякі справи так старокрайські як і американські. Хто отже має яку справу, нехай удасть ся особисто або листовно на адресу

G. KUNASHEVSKY
179 East 3rd Str., New York, N. Y.

Сей великий ґрафофон можете купити за готівку або на сплату.

Сей ґрафофон є найцїннійшим усіх попередно проданих, є уміщений в гарній маґоневій скриночцї величини 12 квадр. цалів в поверхні а 6 цалів високости, має оздібну трубу 16 цалів в пересїку і сильний мотор. Підойма відшлїфована є лискуча і нікльована як також апарат до передаваня голосу. 10-цалевий рухомий кружок на рекорди має нікльові береги. Грає все.

За готівку $20.00 з 5-ма 10-цалевими подвійними рекордами, до вибору

На сплату $22.00 з 3-ма 10-цалев. подвійними рекордами, до вибору. При купні жадаєсь 12 долярів, а решта по 2 дол. місячно. 5 міс. на сплату.

З понизшого спису можете собі вибрати числа рекордів.

Сї русько-українські рекорди суть спроваджені з Галичини, грають з обох боків і коштують всего 65 центів. 46 46

3244	„У гаю, гаї“, сьпівав М. Люб. Cross Полька — військ. муз.	3242	„Ой у поли три керниченьки“. Сиґнальовий марш — оркестра.
3221	„Зелена рута“. „Ой на гаси“. Рах, цих, цих — полька орк.	3240	„Ой під гаєм зелененьким“. Козачок, руский танець.
3243	„Хусточко-ж моя“, сьпів. Л. Леґінка — гуцул. танець.	3223	„Ой не забудь“, сьпів. Григ. Полька-мазурка — оркестра.
3283	„Вилетїли орли“. сьп. Грегор. Краковяк — військова музика.	3079	„Народив ся Христос“ (дует) „Спокійна ніч ніч сьвята“.
433	„Гей на горі, там женцї жнуть“ „Дївча в сїнех стояло“.	434	„Козаченько куда йдеш“. „Змерзла я“.
435	„Стоїть явір“. „Ой місяцю“.	436	„Гей же до чарки“, акад. хор. „Над Прутом“.
437	Арменський вальц Експертатинський вальц.	762	Домашна полька — гармоні. Американський танець.

Пишіть до нас по каталоґи граючих машин, машин до шитя бритов, гармоній і музичних інструментів.

GLOBE RECORD & SUPPLY CO., 129 7th St., New York.

Европейська Канцелярія
адвокатсько-нотаріяльна і військова

Полагоджує всїлякі справи краєві, як: КОНТРАКТИ КУПНА ПРОДАЖИ. НАЙМУ; ДАРОВИЗНИ, СКРИПТА ДОВЖНІ ЦЕСІЇ, КВИТИ ЕКСТАБУЛЯЦІЙНІ, СКАРГИ до краєвих СУДІВ всїлякого рода. Полагоджує також справи ВІЙСЬКОВІ як ЗВІЛЬНЕНЯ ВІД ВПРАВ військових і ПОЗВОЛЕНЯ ставаня до АСЕНТЕРУНКІВ в ціс. кор. КОНЗУЛЯТІ

Поради всїлякого рода безплатні. — Пишіть на адресу:

CHARLES G. JAZWINSKI 46 - 49
233 FITZWATER STR., PHILADELPHIA, PA.

Русини Пітсбурґа! ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО ГРОШІ — ТО СИЛА?

Старайтесь пізнати та почніть складати свої ощадности в стейтовім Банку на розі ул. Carson-a і 14-ої. Сей банк є одним з найстарших і найпевнійших банків, що цїлковито забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші церковні, братські, опрітські і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звіт стейтових контрольорів.

Продаємо Корабельні Карти на найлїпші лінії, а гроші до краю висилаємо по почтовім курсі

German Savings and Deposit Bank
Cor. 14th & Carson St.,
South Side, Pittsburg, Pa
Й. Г. Рот, през. А. П. Міллер, кас.
Ол. Бучак, ур. банк.

METALLIC HEELS AND COUNTERS

Металеві обцаси і запятки

Для майнерів, каменярів, фармерів і всїх, що роблять при тяжкій роботї

ЗРОБЛЕНІ ЗІ СТАЛЇ.

Легкі і не трудні до прикріпленя. Видаток звернесь Вам кількократно, бо перетревають чоботи. Кождий швець Вам їх наложить або дістанете їх враз з чоботами у Вашого купця

Пишіть по книжочку в котрої довідаєтесь більше.

JNITED SHOE MASHINERY CO.
Boston, Mass.

Відповідний і здібний, знаний через Русинів

Dr. S. J. Oberwager
Доктор Дентист
111 Ave. B. corner 7th Street
понад друґшторoм.

Безбольне пльомбоване і вириване зубів запомочію електрики.

Ш. з 17 камінями **желїзничий годинник** для мужчин і жінок, накручуєся без ключика позолочуваний, з ґаранцією на 20 лїт, подвійні куверти красно вирізьблені. Ходить безусловно точно на спеціяльно зроблений для людей, котрі роблять при желїзницях і ґарантуєся на 20 лїт. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посліплатою (C. O. D.) $5.75 і на зворот пересилки, з тим зазначенням, що кождий може його оглянути, і єсли єму не сподобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник вашого купця треба заплатити 35 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочений ланцушок з дармовисом — додає ся даром до кождого годинника.

EXCELSIOR WATCH CO.
1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

„ДУШПАСТИРЬ“
є се прекрасна, щиро руська церковно-народна ґазета.

Вона виходить у Філадельфії кождого місяця і подає красні духовні науки, ріжні річи религійно-морального змісту та відомости зі сьвіта. В Душпастир-і печатають ся важні для всіх оголошеня гр. кат. Епископскої канцелярії. Є там красні образки (ілюстрації) Сьвятих і описи їх житя. Не брак там навіть веселих і здорових жартів.

„ДУШПАСТИРЬ“ коштує на цїлий рік так в Америцї як і в старім краю дуже мало, бо лише 1 дол. 20 центів.

Гроші на „Душпастиря“ треба посилати почтовим переказом (money-order-ом) на адресу:

Rev. Zachary Orun, 821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Лічу лишень мущин!

Спеціяльні і заразливі слабости мущин.	Чи Ви єсьте діткнені якою спеціяльною слабостію і чи хочете віддати ся під опіку довіреного лїкаря?
Занечищене крови; скірні висипки; болї в ротї, горлї і на язицї.	Чи Вам випадає волосе? Чи чути Вам з уст і чи маєте непріємний віддих? Чи болять Вас зуби або ясна? Чи маєте біль голови або якісь болї в инших частях тїла? Я ручу Вам за знамениту опіку в повисших случаях.
Недомаганя мочеві; блуди молодости; запаленя; корчі і неправильности артерій.	Чи не допустились Ви проступку против прав здоровля і природи? Чи не відчуваєте болю в хребтї? Чи єсьте зажурені? Чи єсьте надмірно нервові, ослаблені і чи не тратите енерґії? Чи чуєтесь немічні, пригноблені і неспосібні виконувати Вашу працю як попередно? — Приходїть до мене а я Вам поможу вилїчитись.

Порада і оглядини безплатні.

УРЯДОВІ ГОДИНИ Від 10-ої рано до 4-ої попол. і від 6-ої до 8-ої вечер. В недїлї і сьвята від 10-ої рано до 1-ої попол.

Dr. GEARY
151 West 23-rd St., New York, N. Y.

Зголошуючі ся по опіку лїкарську мусять явити ся особисто до оглядин, позаяк листовними порадами неможливо як слїд лїчити слабостий. Не пишіть до нас, але приходїть самі. 45-18

ДАРОМ вилїчите себе самі! 49

Ліки „Galen“ вилїчили тисячі людий, вони вилїчать і Вас. Пощо платити великанські суми гроший за лїченє наколи Ви можете вилїчити себе самі і таньо. Пришлїть свою точну адресу, імя і прозвиско і пишіть який нумер з 10 лїків Ви хочете, а ми Вам зараз вишлемо одну прібку даром. **Rumatina** лїчить ревматизм, невральґію. **Pepsola** лїчить болїзни жолудка і т. п. внутрішні недуги. **Fortola**, патентований лїк для нервозних, ослаблених та утративших полові сили. **Sanquinola** вилїчує лихорадку, малокровність і др. **Asmola** лїчить зі знаменитим успіхом всї грудні болїзни, як чахотку, астму і хронїчний кашель. **Virola** лїчить трипер, виливи і т. п. **Hemora** вилїчить в короткім часї гемороїди і затроєнє крови. **Merpota** цїлковито лїчить сифіліс і рани по тїлї. **Pelocresce** являє ся хорошим лїком проти випаданя волося і болю голови. **Profilacta** вилїчує в короткім часї всї жіночі недуги. Пишіть до

GALEN CHEMICAL CO., 2121 Broadway, New York City.

Відповідне средство у відповіднім часї.

Нераз кладучи ся спати почуває ся ціла родина добре, однак слабість часто приходить серед ночи. Дитина приміром сильно почиває кашляти і з плачом звертаєсь до матери, що її болить горло. Лучаєсь також, що хтось в родинї серед ночи зістав захоплений невральґією, або астма не дає комусь спати, справляючи йому терпінє і він бореcь о віддих. Так могуть минати цїлі години, заки прийде лїкар. В таких случаях Pain Expeller є неоцїненим средством.

Держіть сей лїк під руками на случай потреби. Се є конечностію, щоби запобічи в наглих случаях, заки лїкар зможе до вас прийти. Перестудженє не буде небезпечне в наслїдках, єсли ужиєте скоро Pain Expeller. Сей лїк можете купити в усїх аптеках по 25 і 50 центів бутелька. Стережіть ся підроблених лїків і зверніть увагу на отсю вінєту. Правдивий Pain Expeller находить ся лиш в таким опакованю. 39—

F. AD. RICHTER & Co.
215 Pearl St., New York City.

Ріхтера Congo-пілюльки усувають нестравність жолудка.

Российсько-Американська Лінія.

Одинока без пересїданя поміж Америкою і Росією.
(Russian-Imperial Mail Steamers.)

ПАРОХОДИ ВІДПЛИВАЮТЬ з Ню Йорку до Лїбави:

„ЛЇТУАНІЯ“ — 10 грудня 1910
„РОССІЯ“ — 24 грудня 1910
„КУРСКЪ“ — 7 сїчня 1911

Цїни шифкарт:

До Роттердаму:		До Лїбави:
$31.00	III кляса	$38.00
$33.00	III улїпшена кл.	$40.00
$43.00	II кляса B	$50.00
$50.00	I кляса	$60.00

З Лїбави:

III кл. $43.50 і $4.00 амер. податку II кл. $57.50, перша кляса $62.50

За всїми подробицями звертати ся до представителів лїнії:

A. E. Johnson & Co.,
Gen. Pass. Agents,
27 Broadway, New York.

Одинока взірцево урядженa

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“

затрудняє добре вишколений друкарський персонаь, посїдає найновійші машини, як тоже ріжнородні гарні черенки і приграси.

Виконує

всякі друкарські роботи

точно, гарно і по низьких цїнах.

Впов. Родимці, як тоже Відділи і члени Р. Н. Союза повинні з всякими друкарськими роботами удавати ся лишь до своєї друкарні „Свободи.“ — Адрес:

184 Hudson Street, New York, N. Y.

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА „РИЗНИЦЯ“
під покровом сьв. Арх. Михаїла.
„RYZNYCIA“, 114 Chestnut Street, SHENANDOAH, PA.

Має склад і виріб річей церковних як:

Фелони чорні від .... $30—65.00
Ризи сьвітлі від .... $35, 40, 55, 60, 80 і висше
Стихарі від $6.00
Ручники, илитони, хоругви з образами від $30.00 і в.
Чаші від .... $20, 35, 40, 50 і висше
Ліхтарі, Служебники, Евангелія від $20, 45, 55, 60 і 80.00 дол.

Цьвіти на престол і до сьвічок по ріжній цїні.

Приймає ся замовленя на нові річи і до направи старі ризи.

ВИРОБЛЯЄ СЯ ВІДЗНАКИ БРАТСКІ, ПАСИ і проче.

Сьвітло церковне:

СЬВІЧКИ ВОСКОВІ (декоровані) з образками по 26 цнт. за фунт, 1 на фунт, 2 на ф., 3 на ф., 4 на ф., 6 на ф., 8 на ф. і 14 на фунт.
Сьвічки воскові ручно декоровані 50 цнт. за фунт, 2 на ф., 4 на ф., 6 на ф. і 8 на фунт.

Тройцї ручно декоров. 5, 6.50, 7, 9.50 д. | Угля до кадильницї .... 25 цнт.
Пачка (120) запалачів .... 24 цнт. | Олива ґальон .... 1.16 дол.

Сьвічки воскові до надставлюваня 3 на фунт 22 цт.
„ „ 4 на ф. і 6 на фунт .... 22 „
Офірки воскові 16 на ф. і 18 на фунт .... 22 „
Сьвічки стеаринові .... 16 „
„ „ 4 на ф., кручені 4 на ф., 6 на ф. і 1 на фунт.
Сьвічки на престол (extra) 37 цт. за фунт, воскові жовті 1 на ф. і 6 на фунт 30 цнт.

Надило 50 і 55 цнт. за фунт.

Власний фонд ґаранційний $100 000 вложений в урядовій касї стейту Ню-Йорк найлїпше ручить за знану банкирську і аґентову фірму

HENRY J. SCHNITZER,
141 Washington St. New York. 46-19

Користайте сьміло з совісних услуг тої фірми, коли бажаєте ДЕШЕВО. БЕЗПЕЧНО І СКОРО ВИСЛАТИ ГРОШІ до краю, СПРОВАДИТИ КОГО З КРАЮ без труду або РОЗСУДНО ПОЛАГОДИТИ ІНТЕРЕСИ МАЄТКОВІ В СТАРІМ КРАЮ ЧЕРЕЗ ДОСЬВІДЧЕНИХ І ВІДПОВІДНИХ ПРАВНИКІВ. Удавайте ся з кождою справою до тої фірми, бо вона заслугує на тоє. Єсли хто небудь оголошує дуже низку цїну під позором борби конкуренцийної, то сейчас можете бути певні, що по такій самій низькій цїнї або може ще і дешевшій продасть Вам шіфкарту стара фірма банкирська і аґентова:

HENRY J. SCHNITZER, нотар, 141 Washington St., New York.

HASSAN

18-21 **Циґаретки з корковим закінченем.**

Лиш подумайте! Десять таких циґарет з найлїпшого і пахучого тютюну за 5 центів! Так цїнних циґаретів доси не було. Се є одинокий витвір нашої довголїтної практики і великих улекшень у виробі. Продаєсь їх всюда.

5¢

The American Tobacco Co.
111 Fifth Ave., New York City

Оден з найбільших броварів в Америцї.

Варить пиво на краєвий спосіб. без всяких примішок.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.

Голова від него ніколи не болить, бо есть здорове і поживне.

Не треба его врештою хвалити, бо добре само за себе говорить.

E. ROBINSON'S SONS,
Lager Beer Brewery,
435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.

Telephone calls:
General Office 2333, Night Call 4854.